

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA

EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA PODNIKOHOSPODÁŘSKÁ

Diagnostické zhodnocení ekonomické situace podniku
Diagnostic Evaluation of Economic Situation of a Company

Studentka: Martina Babinská

Vedoucí diplomové práce: RNDr. Igor Nytra

Ostrava 2013

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra podnikohospodářská

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Martina Babinská**
Studijní program: N6208 Ekonomika a management
Studijní obor: 6208T020 Ekonomika podniku
Specializace: 00 Ekonomika podniku
Téma: Diagnostické zhodnocení ekonomické situace podniku
Diagnostic Evaluation of Economic Situation of a Company

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Teoreticko-metodologická východiska diagnostiky podniku
 3. Charakteristika společnosti IP SYSTÉM, a. s.
 4. Diagnostika podniku
 5. Interpretace výsledků analýzy
 6. Návrhy a doporučení
 7. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

- BURTON, Richard M. a Borge OBEL. *Strategic organizational diagnosis and design: the dynamics of fit*. 3rd ed. New York: Springer, 2004. 445 s. ISBN 1-4020-7685-1.
- KNÁPKOVÁ, Adriana a Drahomíra PAVELKOVÁ. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. Praha: Grada Publishing, 2010. 205 s. ISBN 978-80-247-3349-4.
- ŘEHÁK, David, Radek DUBEC a Monika GRASSEOVÁ. *Analýza podniku v rukou manažera*. 2. vyd. Brno: BizBooks, 2012. 325 s. ISBN 978-80-265-0032-2.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

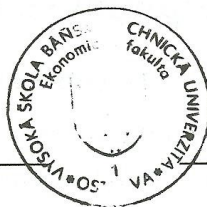
Vedoucí diplomové práce: **RNDr. Igor Nytra**

Datum zadání: 23.11.2012

Datum odevzdání: 26.04.2013

Ing. Josef Kašík, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Místopřísežné prohlášení

„Prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně.“

V Ostravě dne 26. 4. 2013

A handwritten signature in blue ink, consisting of stylized cursive letters, is written over a horizontal dotted line.

vlastnoruční podpis

Obsah

1. Úvod.....	9
2. Teoreticko-metodologická východiska diagnostiky podniku.....	10
2.1. Diagnostika	10
2.2. Podnik a strategie podniku	10
2.3. Uživatelé finanční analýzy.....	11
2.4. Externí analýza	12
2.4.1. Analýza makrookolí	12
2.4.2. Analýza mikrookolí	13
2.5. Interní analýza	13
2.6. Finanční analýza – metody a postupy	14
2.6.1. Analýza stavových (absolutních) ukazatelů.....	15
2.6.2. Analýza tokových ukazatelů	15
2.6.3. Analýza rozdílových ukazatelů.....	15
2.6.4. Analýza poměrových ukazatelů.....	16
2.7. Analýza hospodářského výsledku.....	18
2.8. Souhrnné indexy hodnocení.....	19
2.8.1. Bankrotní modely	19
2.8.2. Pyramidové soustavy ukazatelů.....	20
2.9. Souhrnné modely hodnocení finanční situace.....	22
2.9.1. SWOT analýza.....	22
2.10. Zdroj vstupních dat pro analýzu podniku	23
2.10.1. Výkaz zisku a ztráty	23
2.10.2. Rozvaha.....	23
2.10.3. Přehled finančních toků CASH FLOW	24
2.10.4. Vzájemná provázanost a souvztažnosti mezi účetními výkazy	24
3. Charakteristika společnosti IP SYSTÉM a. s.	26
3.1. Základní informace o společnosti IP SYSTÉM a. s.	26
3.2. Organizační uspořádání společnosti.....	27
3.3. Historie společnosti.....	28
3.4. Ekonomická situace společnosti.....	28
4. Diagnostika podniku	29

4.1. Diagnostika analýzy podnikového okolí	29
4.1.1. Externí analýza	29
4.1.2. Interní analýza	34
4.2. Souhrn ukazatelů hospodaření.....	35
4.2.1. Vývoj majetkové struktury podniku.....	35
4.2.2. Vývoj vlastnické struktury podniku	35
4.3. Finanční analýza.....	35
4.3.1. Analýza absolutních ukazatelů	35
4.3.2. Analýza tokových ukazatelů.....	36
4.3.3. Analýza rozdílových ukazatelů.....	38
4.4.4. Analýza poměrových ukazatelů.....	40
4.5. Analýza hospodářského výsledku.....	46
4.6. Souhrnné indexy hodnocení.....	47
4.6.1. Bankrotní modely	48
4.6.2. Pyramidová soustava ukazatelů	50
4.7. Srovnání společnosti IP SYSTÉM a. s. s konkurenční společností H.A.N.S. stavby, a. s.	52
4.7.1. Společnost H.A.N.S. stavby, a. s.....	52
4.7.2. Analýza konkurenční společnosti	53
4.7.3. Hodnocení konkurenční společnosti H.A.N.S. stavby, a. s. a její srovnání se společností IP SYSTÉM a. s.	60
5. Interpretace výsledků analýzy	61
5.1. Zhodnocení ukazatelů finanční analýzy společnosti IP SYSTÉM a. s.....	61
5.2. Silné a slabé stránky finanční analýzy.....	62
5.3. Analýza SWOT.....	62
6. Návrhy a doporučení.....	65
6.1. Návrhy cílů společnosti	65
6.2. Doporučení společnosti IP SYSTÉM a. s.....	66
7. Závěr	68
Seznam použité literatury.....	69
Seznam zkratk.....	71
Seznam obrázků.....	72
Seznam tabulek.....	73

Seznam příloh	75

1. Úvod

Hodnocení zdraví, stability podniku, plánování a finanční řízení společnosti je nedílnou součástí činnosti každého finančního ředitele společnosti. Důvodů k plánování a řízení společnosti je mnoho. V současné době, kdy každý podnik je ovlivněn ekonomickou, potažmo finanční krizí, jsou prevence v podobě plánování a finančního řízení chodu společnosti na místě. Mít „zdravý podnik“ by mělo být přání každého podnikatele. Při pohledu na současnou ekonomickou situaci naší země tomu tak v mnoha případech není. Pod pojmem „zdravý podnik“ se skrývá mnoho povinností, například nutnost zhodnocení vloženého kapitálu, potřebu mít dostatek zakázek a plnit včas a řádně finanční závazky jak vůči zaměstnancům, tak vůči dodavatelům a dalším věřitelům. Stejně tak je důležitý odpovědný přístup každého zaměstnance. Chce-li podnik obstát v konkurenčním prostředí, měl by sledovat nové trendy ve svém oboru, pravidelně školit zaměstnance, zvyšovat kvalitu poskytovaných služeb a výrobků či se podílet na zvelebování okolí společnosti z pohledu sociálně-kulturního. Pro diagnostiku podniku byla vybrána společnost IP SYSTÉM a. s.

Cílem diplomové práce je posoudit finanční zdraví společnosti IP SYSTÉM a. s. Hodnocení společnosti vyústí ke stanovení diagnózy finančního zdraví, odhalení symptomů oslabení a navržení kontra opatření, která zlepší zjištěný stav. K dosažení vytyčených cílů budou použity nástroje finanční analýzy, které otestují stav společnosti. Dále budou využity matematicko-statistické metody pro výpočty charakterizující celkovou úroveň zdraví společnosti. Vše poslouží jako základ pro následující hodnocení a poté plánování případné ozdravné kúry. Výsledky analýz v praxi využívá nejen management, ale i vlastníci společnosti, investoři, banky a zaměstnanci.

Diplomová práce je systematicky členěna na pět hlavních částí. První část je zaměřená na teoreticko-metodologická východiska diagnostiky podniku, vymezení základních pojmů, popisy a interpretace použitých metod finanční analýzy. Druhá část se zaměří na charakteristiku společnosti IP SYSTÉM a. s. Východiskem pro analýzu společnosti IP SYSTÉM a. s. budou účetní data získaná z finančních výkazů podniku, interní materiály a podklady získané prostudováním chodu společnosti. Následná část se zabývá diagnostikou analyzované společnosti. K vyhodnocení výsledků byla také zvolena konkurenční společnost H.A.N.S. stavby, a. s. Porovnáním srovnatelných ukazatelů bude dosaženo dalšího pohledu na analyzovanou společnost. Dále budou interpretovány výsledky finanční analýzy. Další kapitola se bude věnovat porovnání obou zmiňovaných společností. Následná část bude

věnována návrhům a doporučením pro zlepšení ekonomické situace společnosti IP SYSTÉM a. s.

2. Teoreticko-metodologická východiska diagnostiky podniku

2.1. Diagnostika

Slovo diagnóza má původ v řečtině a je tvořeno dvěma slovy: poznání a napříč. Diagnostika je definována jako nauka o rozpoznávání podnikového zdraví. [7]

Hlavní myšlenkou diagnostiky podniku (jako mladé disciplíny) je tvrzení, že zdravý podnik je základem zdravé společnosti. Diagnostika rozpoznává celkové hodnoty podniku a jeho fungování, silné a slabé stránky podniku, problémy a krizové jevy v podniku a nevyužité příležitosti a potenciál. Výsledky diagnostiky podniku jsou:

- a) zjištění úrovně fungování systému podniku,
- b) poznatky celkové hodnoty podniku,
- c) silné a slabé stránky,
- d) problémy a jevy, které jsou krizové pro podnik a jeho následný zánik,
- e) příležitosti a nevyužité potenciál podniku. [7]

2.2. Podnik a strategie podniku

Podnik, jeho strategie, strategické plánování, strategické řízení jsou velkým dílem vedení společnosti. Jedině vedení společnosti je odpovědné za zhotovení strategie, plánů a jejich dodržování, věcnost a správnost. Strategie je součástí strategického řízení. Je to mnohdy to, co od úspěchu vzdaluje mnohé podniky. Součástí strategie jsou poslání a cíle podniku, příležitosti a ohrožení v okolí podniku a také zdroje a schopnosti podniku. Strategie má své náležitosti a pravidla. Pro formulaci kvalitní strategie musí tvůrci uplatňovat zásady strategického myšlení a dodržovat principy a postupy tvorby.

Úroveň strategického řízení podniku, který je typicky diverzifikovaný a má více podnikatelských jednotek, je trojstupňový. První stupeň řízení tvoří podniková úroveň, druhý stupeň úroveň podnikatelských jednotek a posledním stupněm je úroveň funkční. První stupeň strategie řízení představuje řízení podniku jako celku. Druhým stupněm je řízení podniku s jednou podnikatelskou aktivitou. Tato strategie se zaměřuje na potřeby zákazníka. Poslední úroveň řízení je zaměřena na podnik jako celek, zahrnující např. personalistiku, nákup,

marketing, účetnictví. Má důležitou roli pro rozvíjení funkční strategie do všech funkcí v podniku. [2]

2.3. Uživatelé finanční analýzy

Manažeři využívají informace z analýzy podniku zejména pro dlouhodobé a operativní řízení podniku jako celku. Tyto informace tvoří zpětnou vazbu pro manažery, aby posoudili, zda jejich rozhodnutí v praxi v konečném důsledku vytvořilo ty hodnoty, které zamýšleli. Je to jakýsi pomocník v dalším rozhodování o chodu společnosti a jeho majetkové struktuře, popřípadě o tvoření rezerv na dobu nižší prosperity v čase či jejich čerpání. Finanční analýza odhaluje slabé a silné stránky finančního hospodaření společnosti. Podnikový management má širší spektrum informací, je průběžně informován a není závislý pouze na účetních závěrkách.

Vlastníci společnosti, akcionáři, investoři jsou primárními příjemci finančně-účetních informací, protože poskytují společnosti kapitál. Pomocí analýz ověřují, zda jejich investice měly smysl a přinášejí prosperitu. Informace z analýz využívají také pro své budoucí investice, k analýze rizika a očekávaného výnosu z kapitálu, který do podniku vloží. Držitelé cenných papírů se zajímají převážně o včasnost a úplnost vyplácených úroků a splátek.

Zaměstnanci mají přirozený zájem na dobrém hospodaření podniku především proto, aby měli jistotu stálého zaměstnání s perspektivním ohodnocením jejich práce. Zaměstnanci bývají převážně hodnoceni podle toho, jak společnost prosperuje.

Obchodní partneři, mezi které se řadí dodavatelé a zákazníci, si pomocí analýz zjišťují, zda je podnik schopen hradit své závazky v době splatnosti a zda jsou schopni spolu udržet dlouhodobý podnikatelský vztah.

Konkurenti zjišťují finanční a majetkový stav společností podobného charakteru, aby se dozvěděli, jak moc se od sebe liší, kde mají své slabé stránky a jak z nich udělat silné stránky. Tato analýza jim napomáhá v několika stěžejních bodech. Prvním bodem pro pozorování je určení síly a postavení konkurenta na trh. Vyhodnocení, jaké silné a slabé stránky pro ně z toho vyplývají, popřípadě příležitosti a ohrožení.

Banky a jiní věřitelé posuzují před poskytnutím úvěru finanční situaci podniku. Instituce se zajímají převážně o likviditu a zadluženost podniku pro to, aby se mohli správně rozhodnout o poskytnutí finanční půjčky a také v jaké výši bude. Hledisko zadluženosti je důležité také v klauzulích smluv o úvěru, kde se banka společnost zaváže, že nebude mít více

než určité procento zadluženosti, jinak bude muset zaplatit penále nebo půjčku okamžitě splatit. Banka posuzuje před schválením úvěru bonitu dlužníka. Hodnocení probíhá analýzou jeho předchozího hospodaření.

Stát a jeho orgány potřebují finanční údaje společnosti z mnoha důvodů: pro statistická šetření, kontrolu plnění daňových povinností, získání finančního přehledu o stavu podniku se státní zakázkou. Vyžadují také informace pro formování hospodářské politiky státu vůči podnikatelské sféře.

2.4. Externí analýza

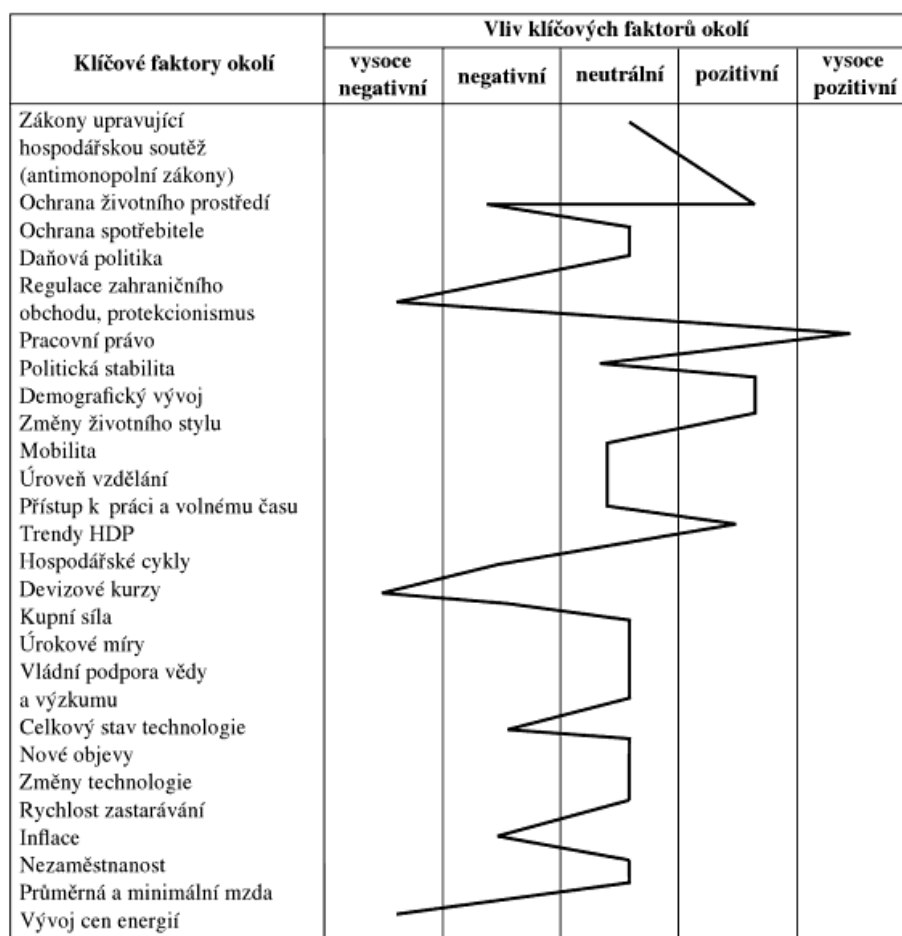
Cílem externí analýzy je najít v okolí podniku příležitosti a ohrožení. Strategie podniku by pak měla maximálně využít nabízené příležitosti a nalézt cestu, jak se ohrožením vyhnout nebo alespoň zmírnit jejich dopad na podnik. Při externích analýzách je zpravidla okolí podniku rozděleno na dvě části: na mikrookolí, představované odvětvím, někdy také nazývané jako podnikatelské prostředí, ve kterém podnik podniká, a makrookolí, které je společné všem odvětvím a vytváří společné prostředí pro všechna mikrookolí. Jak tvrdí Dedouchová (2001, s. 16)

2.4.1. Analýza makrookolí

Pro analýzu makrookolí je vhodné použít analýzy LONGPEST. Jak tvrdí Dvořáček (2012, s. 16) *LONGPEST analýza je typem analýzy, která bere v úvahu lokální (LO), národní (N) a globální (G) úroveň politicko-právních (P), ekonomických (E), sociálně-demografických (S) a technicko-technologických (T) faktorů. LONGPEST je užitečným nástrojem pochopení tržního cyklu, aktuální pozice podniku a potenciálních příležitostí či překážek. Obsah metody přibližuje obr. 2.1. Strategický profil okolí. Výsledky můžeme také zaznačit do strategického profilu okolí. Postup při analýze okolí pomocí „strategického profilu“ zahrnuje následující kroky:*

- a) vytvoření seznamu faktorů, které budou analyzovány,*
- b) ohodnocení významu faktorů podle tzv. Likertovy stupnice (umožňuje vyjádřit stupeň souhlasu či nesouhlasu s určitým tvrzením),*
- c) vyhodnocení, co nejvíce působí na podnik (dopady na rentabilitu, likviditu, růst) a možnosti reagování na tyto skutečnosti.*

Obr. 2.1. Strategický profil okolí

Zdroj: [3]

2.4.2. Analýza mikrookolí

V analýze mikrookolí začínáme hodnotit odvětví, kde podnik působí. V konkurenčním prostředí, kde se podnik snaží soutěžit s konkurenty o výhodnější postoj na trhu. Cílem analýzy mikrookolí je identifikovat síly a faktory, které na podnik působí. Základem pro analýzu je charakteristika odvětví. [13]

2.5. Interní analýza

Odhalení silných a slabých stránek podniku je cílem interní analýzy. Specifické přednosti vypovídají o silných stránkách podniku i čím se maximálně odlišuje od konkurence. Pokud se podnik odliší od konkurence, může dosahovat vyšších zisků. Konkurenti jsou silně motivováni napodobovat konkurenční výhody svých konkurentů, a pokud to dělají správně, mohou snížit konkurenční výhody konkurenčního podniku. Zdroji specifických předností jsou schopnosti a vynalézavost zaměstnanců podniku, či majetek podniku. Podnik by měl být vždy

o krok před konkurencí, měl by si rovněž vytvářeti bariéry proti napodobení - marketingové a technologické know how lze chránit patenty. [2]

Interní analýzou lze zkoumat také organizační klima a kulturu společnosti. To vše je mapováno a sumarizováno do organizačního uspořádání. Podniková kultura prorůstá do blízkého okolí podniku. Jedná se o aktivity v rámci podnikového prostředí, které tvoří marketing, styk s veřejností čili chování v souladu s etickým kodexem podniku. Součástí interní analýzy jsou také hodnoty společnosti, představy, kam směřuje a přístupy, kterými se posouvá vpřed. Souhrnně tyto postupy nazýváme myšlenkovými mapami. Podnikové klima má velký vliv na úspěšné plnění cílů podniku. Jedná se nejenom o atmosféru v podniku při pracovní činnosti, která vytváří dobrý goodwill podniku v jejím okolí, ale také komplex vztahů mezi lidmi v podniku. [1]

2.6. Finanční analýza – metody a postupy

Finanční analýza je vodítkem k finančnímu řízení společnosti. Nastíníme zde metody a postupy, které využijeme pro vytvoření věrného obrazu společnosti. Na počátku finanční analýzy jsou vstupními daty účetní výkazy nebo hodnoty z nich vyvozené. V závislosti na potřebách výstupní analýzy společnosti provádíme prostřednictvím různých metod a s různou mírou podrobně analýzu ukazatelů. Nejčastější využívané metody jsou: rozdíly hodnot absolutních ukazatelů, zejména horizontální analýza, také statistické metody, srovnání ukazatelů v čase nebo prostoru, poměry dvou různých absolutních ukazatelů stejného období. Využijeme zde hlubší znalosti matematicko-statistických metod. Základní techniky finanční analýzy zahrnují kvantitativní metody testování založené na zpracování dostupných údajů obsažených ve výkazech zisku a ztráty, účetních výkazech a toku peněz tzv. cash flow. Poté bude následovat interpretace výsledků analýzy a doporučení společnosti co zlepšit a na co se zaměřit. Hned na začátku použijeme elementární metody, které pracují s finančními ukazateli, při kterých se využívají aritmetické a procentní výpočty. Tyto metody jsou jednodušší a méně náročné pro výpočty a zpracování. Pro jednoduchost těchto metod mohou být ale samotné výsledky někdy zavádějící. Proto je potřeba kombinovat více metod dohromady. Postupy finanční analýzy nejsou definované, nicméně využívají moderních principů a zásad řízení. Při konstrukci poměrových ukazatelů a interpretaci vypočítaných hodnot se opírá o zavedené a ověřené postupy. [15]

2.6.1. Analýza stavových (absolutních) ukazatelů

Jak uvádí Knápková (2010, s. 65) *Absolutní ukazatelé se využívají zejména k analýze vývojových trendů (srovnání vývoje v časových řadách – horizontální analýza) a k procentnímu rozboru komponent (jednotlivé položky výkazů se vyjádří jako procentní podíly těchto komponent – vertikální analýza). Hodnoty se vyjadřují k časovému okamžiku. Tyto hodnoty se vykazují jako stav k určitému datu. Horizontální analýza se zabývá porovnáním změn položek jednotlivých výkazů v časové posloupnosti. Vypočítává se absolutní výše změn a její procentní vyjádření k výchozímu roku.*

$$\text{Absolutní změna} = \text{hodnota v běžném období} - \text{hodnota v předchozím období} \quad (1.1)$$

$$\% \text{ změna} = \frac{\text{běžné období} - \text{předchozí období}}{\text{předchozí období}} \cdot 100 \quad (1.2)$$

Jak dále tvrdí Knápková (2010, s. 65) *Vertikální analýza (procentní rozbor) spočívá ve vyjádření jednotlivých položek účetních výkazů jako procentního podílu k jediné zvolené základně položené jako 100 %. Pro rozbor rozvahy je obvykle za základnu zvolena výše aktiv (pasiv) a pro rozbor výkazu zisku a ztráty velikost celkových výnosů nebo nákladů. Analýza rozvah lze rozdělit na analýzu majetkové struktury a analýzu finanční struktury.*

2.6.2. Analýza tokových ukazatelů

Týká se hlavně analýzy výnosů, nákladů, zisku a cash flow. Je také vhodná k využití horizontální a vertikální analýzy stejně jako analýza stavových ukazatelů. Ukazatele informují o vnějších vlivech, které se staly za určité období. Typickým ukazatelem je zisk, který je rozdílem mezi náklady a výnosy. Pracuje se zde i s nefinančními ukazateli např. s počtem zaměstnanců zásob, či počty vyrobených výrobků. Nefinanční ukazatele zpřesňují ukazatele finanční. [11]

2.6.3. Analýza rozdílových ukazatelů

Ukazatelé představují rozdíl stavu určitých skupin aktiv či pasiv vztažených vždy k témuž okamžiku. Typickým ukazatelem je čistý pracovní kapitál - je rozdíl mezi celkovými oběžnými aktivy a celkovými krátkodobými závazky. Jak uvádí Růčková (2011, s. 42) Mezi rozdílové ukazatele patří čistý pracovní kapitál, který je úzce spjat s ukazateli likvidity. Čistý pracovní kapitál je část oběžných aktiv krátkodobého majetku, který je financován dlouhodobými finančními zdroji a podnik s nimi může volně nakládat při realizaci svých záměrů. Jak uvádí Růčková (2011, s. 51)

2.6.4. Analýza poměrových ukazatelů

Poměroví ukazatelé slouží k základnímu pohledu na finanční zdraví podniku. Obvykle se využívají základní údaje z finančních výkazů, které nám poskytují dvě výhody. Na základě vypočítaných ukazatelů vytvoříme časovou řadu, kterou lze snadno analyzovat, a to i ze signálů o kritickém stavu. Druhou výhodou je srovnání mezi podniky na základě této analýzy. Poměrový ukazatel se vypočítá poměrem jedné nebo několika účetních položek základních účetních výkazů k jiné položce nebo k jejich skupině. Lze rozlišovat různé skupiny poměrových ukazatelů jako ukazatele rentability, zadluženosti, likvidity, aktivity. [11]

a) Poměrové ukazatele likvidity

Likvidita určité složky majetku představuje vyjádření vlastnosti dané složky majetku rychle a bez velké ztráty hodnoty se přeměnit na peněžní hotovost. Jak uvádí Roubíčková (2012, s. 116). Nedostatek likvidity charakterizuje takový podnik, který není schopen využít ziskových příležitostí, které se v podnikání objevují, nebo není schopen řádně a včas hradit své běžné závazky, což může vést až k platební neschopnosti a v nejhorším případě k bankrotu. Je to ukazatel neefektivního využívání finančních prostředků. [12]

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé cizí zdroje}} \quad (1.3)$$

Třetí stupeň likvidity a doporučená hodnota je mezi 1,5 a 2,5.

$$\text{Podíl ČPK na oběžných aktivech} = \frac{\text{oběžná aktiva} - \text{krátkodobé cizí zdroje}}{\text{oběžná aktiva}} \quad (1.4)$$

Doporučená hodnota je 30–50 %. Doporučená hranice představuje část oběžného majetku, která je finančně pořízena z dlouhodobého finančního kapitálu. Jestli chce být společnost likvidní, měla by mít relativně volné finanční prostředky, jinými slovy přebytek krátkodobých likvidních aktiv nad zdroji krátkodobými.

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{\text{krátkodobé pohledávky} + \text{krátkodobý finanční majetek}}{\text{krátkodobé cizí zdroje}} \quad (1.5)$$

Pohotová likvidita někdy označovaná jako likvidita druhého stupně.

$$\text{Hotovostní likvidita} = \frac{\text{krátkodobý finanční majetek}}{\text{krátkodobé cizí zdroje}} \quad (1.6)$$

Označovaná jako likvidita prvního stupně a její doporučená hodnota 0,2 – 0,5.

b) Poměrové ukazatele rentability

Ukazatel rentability je měřítkem schopnosti společnosti vytvářet nové finanční zdroje, rovněž také dosahovat zisku použitím kapitálu, který do společnosti investovali vlastníci a věřitelé. U těchto ukazatelů vycházíme ze dvou účetních výkazů a to z rozvahy a výkazu zisku a ztráty. Čím vyšší rentability společnost dosahuje, tím lépe hospodaří se svým majetkem a kapitálem. [11]

$$\text{Rentabilita tržeb } ROS = \frac{\text{provozní výsledek hospodaření}}{\text{tržby}} \quad (1.7)$$

$$\text{Rentabilita celkového kapitálu (ROA = ROI)} \quad ROA = \frac{EAT}{\text{aktiva celkem}} \quad (1.8)$$

$$\text{Rentabilita vlastního kapitálu } ROE = \frac{EAT}{\text{vlastní kapitál}} \quad (1.9)$$

$$\text{Rentabilita investovaného kapitálu } ROCE = \frac{EAT}{\text{dlouhodobé dluhy} + \text{vlastní kapitál}} \quad (1.10)$$

c) Poměrové ukazatele zadluženosti

Ukazatel zadluženosti měří rozsah, v jakém podnik používá cizí a vlastní zdroje financování k financování svých dluh. Jak uvedl ve své knize Synek (2011, s. 358) Pojem zadluženost vyjadřuje skutečnost, že podnik používá k financování svých aktiv ve své činnosti cizí zdroje, tedy dluh. Při analýze zadluženosti společnosti se používá celá řada ukazatelů, které jsou především odvozeny ze základních údajů v rozvaze. [11]

$$\text{Celková zadluženost} = \frac{\text{cizí zdroje}}{\text{aktiva celkem}} \quad (1.11)$$

Doporučená hodnota je 30–60 %.

$$\text{Míra zadluženosti} = \frac{\text{cizí zdroje}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (1.12)$$

Ukazatel je důležitý pro banky při poskytování úvěru.

$$\text{Krytí dlouhodobého majetku vlastním kapitálem} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{dlouhodobý majetek}} \quad (1.13)$$

Hodnoty vyšší než 1,0 značí, že podnik dává přednost finanční stabilitě a používá vlastní finanční zdroje ke krytí oběžných aktiv.

$$\text{Krytí dlouhodobého majetku dlouhodobými zdroji} = \frac{\text{vlastní kapitál} + \text{dlouhodobé cizí zdroje}}{\text{dlouhodobý majetek}}$$

Doporučené hodnoty jsou vyšší než 1,0. (1.14)

$$\text{Úrokové krytí} = \frac{EBIT}{\text{celkové nákladové úroky}} \quad (1.15)$$

Úrokové krytí je takový „bezpečnostní polštář“ pro věřitele. Doporučenou hodnotou je trojnásobek. Hodnota ukazuje, kolikrát je zisk vyšší než úroky.

$$\text{Úrokové zatížení} = \frac{\text{nákladové úroky}}{\text{hospodářský výsledek} + \text{nákladové úroky}} \quad (1.16)$$

d) Poměrové ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity vyjadřují efektivnost hospodaření účetní jednotky s jinými aktivy. Vyjadřují se převážně formou doby obratu, po níž je majetek v určité formě vázán. Hledá odpovědi na otázky, jak se hospodáří s aktivy. [11]

$$\text{Obrat celkových aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{aktiva celkem}} \quad (1.17)$$

$$\text{Obrat dlouhodobého majetku} = \frac{\text{tržby}}{\text{dlouhodobý majetek}} \quad (1.18)$$

$$\text{Doba obratu zásob} = \frac{\text{průměrný stav zásob}}{\text{tržby}} \cdot 365 \quad (1.19)$$

$$\text{Doba obratu pohledávek} = \frac{\text{průměrný stav pohledávek}}{\text{tržby}} \cdot 365 \quad (1.20)$$

$$\text{Doba obratu závazků} = \frac{\text{průměrný stav závazků}}{\text{tržby}} \cdot 365 \quad (1.21)$$

2.7. Analýza hospodářského výsledku

Analýza hospodářského výsledku zkoumá, jestli hodnota dosaženého zisku je dostatečná pro další rozvoj společnosti, zda odpovídá představám a požadavkům podnikatele. Analýza se zabývá taktéž vývojem hospodářského výsledku v čase. [8]

Zisk se zkoumá v různých úrovních: [17]

$$EBITDA = EBIT + \text{odpisy} \quad (1.22)$$

$$EBIT = EBT + \text{nákladové úroky} \quad (1.23)$$

$$\begin{aligned} EBT = \\ EAT + \text{daň z příjmu za mimořádnou činnost} + \\ \text{daň z příjmu za běžnou činnost} \end{aligned} \quad (1.24)$$

Čistý zisk neboli hospodářský výsledek za účetní období = EAT.

$$EAT = \text{výnosy velkem} - \text{náklady celkem} \quad (1.25)$$

2.8. Souhrnné indexy hodnocení

Podstatou analýzy je snaha o ucelené vyhodnocení finančního zdraví společnosti. K tomuto kroku nám pomohou komplexní modely hodnocení.

2.8.1. Bankrotní modely

Bankrotní modely mají informovat uživatele analýzy o tom, zda je společnost v blízké době ohrožena bankrotem. Vychází se z předpokladů, že společnost, která je ohrožena bankrotem, vykazuje několik předchozích účetních období varovné signály, které jsou pro bankrot typické. Bankrotními „vědmami“ jsou čistý pracovní kapitál, problémy s rentabilitou celkového vloženého kapitálu nebo problém s běžnou likviditou.

a) Altmanův model Z-Score

Altmanův model patří mezi komplexní ukazatele bankrotu společnosti s velkou pravděpodobností. Tento model je nejpoužívanějším bankrotním modelem pro společnosti, které jsou obchodovatelné na burze, ale lze jej aplikovat i na ostatní společnosti. Jedná se o vzorec, který vychází z mnoha poměrových ukazatelů a jejich váhy na bankrotu společnosti. Historie modelu sahá až do druhé poloviny minulého století na území Spojených států amerických. [11]

Pro výpočet indexu bude použit vzorec pro společnosti, které nejsou obchodovatelné na burze.

$$Z = 0,717 \cdot X1 + 0,847 \cdot X2 + 3,107 \cdot X3 + 0,420 \cdot X4 + 0,998 \cdot X5 \quad (1.26)$$

- X1 podíl pracovního kapitálu k celkovým aktivům,
- X2 rentabilita čistých aktiv (EAT + nerozdělený zisk z minulých let) / aktiv celkem,
- X3 EBIT / aktiva celkem,
- X4 tržní hodnota ZJ / celkové závazky / nominální hodnota cizích zdrojů,
- X5 tržby / aktiva celkem.

Interpretace výsledků: hodnota nižší než 1,2 = pásmo bankrotu, hodnota od 1,2 do 2,9 = pásmo šedé zóny, hodnota nad 2,9 = pásmo prosperity. [11]

b) Index IN05

Index IN05 je jeden z vícerozměrných modelů, který se snaží v jednom čísle o hodnocení celého podniku. Výhoda tohoto modelu spočívá v tom, že byl vytvořen přímo v českých podnicích, a proto by pro nás měl mít větší vypovídací schopnost. Při hodnocení vychází z číselných podkladů účetních závěrek a číselných charakteristik podniku. [8]

$$IN05 = 0,13 \cdot \frac{\text{celková aktiva}}{\text{cizí zdroje}} + 0,04 \cdot \frac{EBIT}{\text{nákladové úroky}} + 3,97 \cdot \frac{EBIT}{\text{celková aktiva}} + 0,21 \cdot \frac{\text{výnosy celkem}}{\text{celková aktiva}} + 0,09 \cdot \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky} + \text{krátkodobé bankovní úvěry}} \quad (1.27)$$

Interpretace výsledků:

Když IN05 vyjde vyšší než 1,6, podnik tvoří hodnotu. Když IN05 vyjde od 1,6 do 0,9, podnik je v tzv. šedé zóně, a když vyjde IN05 menší než 0,9, poté podnik nevytváří hodnotu. [8]

c) Index IN 95

Index IN 95 byl vynalezen v roce 1995. Výsledkem vyhodnocení indexu IN 95 je snaha zkontrolovat jediným číslem celkovou bonitu podniku. Index byl sestaven na základě studií matematicko-statistických modelů. [10] Index má podobu:

$$IN95 = 0,22 \cdot \frac{\text{aktiva celkem}}{\text{cizí zdroje}} + 0,11 \cdot \frac{EBIT}{\text{nákladové úroky}} + 8,33 \cdot \frac{EBIT}{\text{aktiva celkem}} + 0,52 \cdot \frac{\text{výnosy celkem}}{\text{aktiva celkem}} + 0,10 \cdot \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky} + \text{krátkodobé bankovní úvěry} + \text{krátkodobé finanční výpomoci}} - 16,80 \cdot \frac{\text{závazky po lhůtě splatnosti}}{\text{výkaz zisků a ztrát}} \quad (1.28)$$

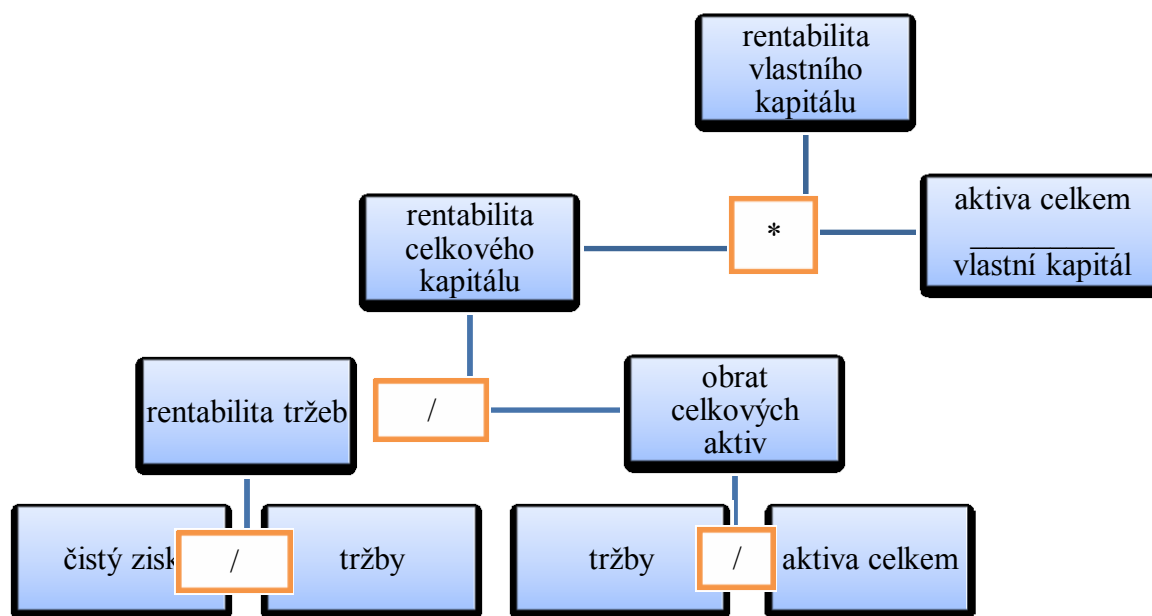
Interpretace výsledků: když IN95 vyjde vyšší než 2,0, podnikové finanční zdraví je dobré. Pokud IN95 vyjde pod hranici 1,0, podnik má finanční tíseň. Hodnoty mezi hranicí dobrou a hranicí finanční tísně znamená, že se podnik nalézá v tzv. šedé zóně. [10]

2.8.2. Pyramidové soustavy ukazatelů

Analýza Du Pont rozkladu, jak je patrné z obr. 2.2. Du Pont rozklad, je orientovaná na rozklad rentability vlastního kapitálu a identifikování jednotlivých položek, které vstupují do tohoto ukazatele. Existuje několik variant rozkladu. Popisovanou variantu rozkladu bereme jako typickou, ne však reprezentativní. Pyramidový rozklad kombinuje multiplikační a aditivní způsob analýzy. Byl vyvinut v nadnárodní chemické společnosti Du Pont de

Nemours. Uživatelé však dává širší pohled na výkonnost, kterou prohlubuje, nikoli rozšiřuje. Jedná se o cestu od celku k detailu. [16]

Obr. 2.2. Du Pont rozklad

Zdroj: [11] a vlastní grafické zpracování

Rentabilitu vlastního kapitálu lze podle rozkladu Du Pont spočítat ze vzorce:

$$ROE = ROA \cdot \frac{\text{aktiva celkem}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (1.29)$$

Ukazatel finanční páky je jednou z forem zjištění zadluženosti společnosti. Předpokládá, že cizí kapitál je levnější než kapitál vlastní. Tím pádem má zadluženost pozitivní vliv na ukazatel rentability vlastního kapitálu, ale pouze za předpokladu, že společnost dokáže zhodnotit finanční prostředky cizího zdroje financování o více než úrokovou sazbu dluhu. Výhodnost využití cizích zdrojů vypočítáme pomocí indexu finanční páky. Výsledek by měl být vyšší než 1,0. [6]

$$\text{Finanční páka} = \frac{\text{aktiva celkem}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (1.30)$$

$$\text{Index finanční páky} = \frac{ROE \text{ před zdaněním}}{ROA} \quad (1.31)$$

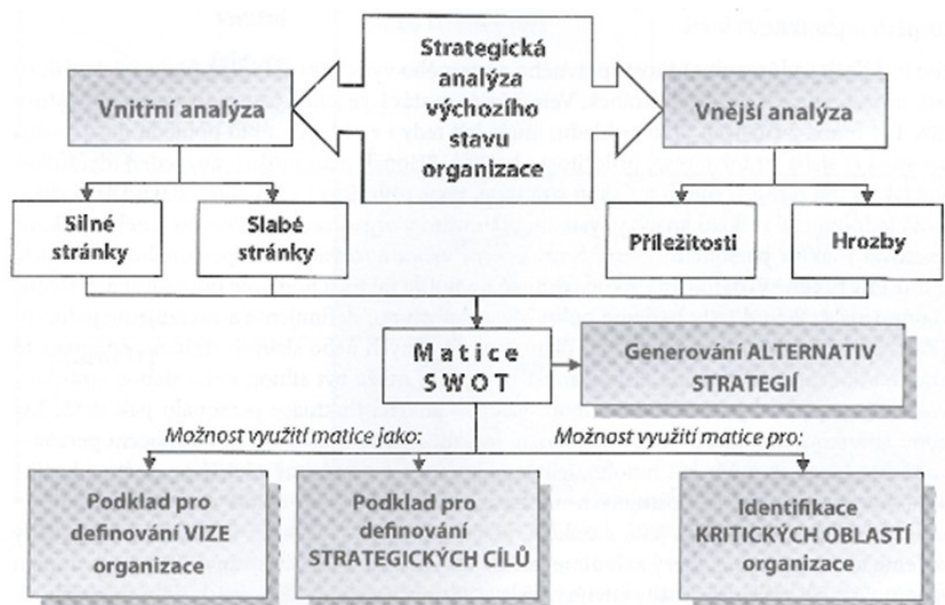
2.9. Souhrnné modely hodnocení finanční situace

Podstatou finanční analýzy je zhodnocení finančního zdraví společnosti z pohledu minulosti a cílem je zhodnocení, zda společnost dokáže přežít. Vzhledem k faktu, že pro takovou analýzu je potřeba vypočítat mnoho ukazatelů a jejich interpretace může vyvodit rozporuplné názory. A to je důvodem, proč se celá řada autorů snaží nalézt jediný ukazatel, který komplexně zhodnotí podnik. Tyto ukazatele mají za cíl zhodnotit podnik v jednom čísle. Jedinou nevýhodou je fakt, že vypovídací hodnota je nízká.

2.9.1. SWOT analýza

SWOT je zkratkou pro čtyři kategorie faktorů okolí – *silné stránky* (*strong*), *slabé stránky* (*weaknesses*), *příležitosti* (*opportunities*) a *hrozby* (*threats*). Jak uvádí Dvořáček (2012, s. 15) U SWOT analýzy jde o jednoduchý přístup, který hodnotí vnitřní a vnější okolí analyzovaného podniku. První fáze provádění SWOT analýzy je příprava. Následuje fáze identifikace a hodnocení silných a slabých stránek společnosti, tzv. vnitřní analýza. Třetí fází je identifikace a hodnocení příležitostí a hrozeb analyzované společnosti, někdy je tato identifikace nazývána jako vnější analýza. Poslední fází je tvorba matice SWOT. Názorná ukázka v obr. 2.3. Základní rámec SWOT analýzy. [5]

Obr. 2.3. Základní rámec SWOT analýzy

Zdroj:[5]

2.10. Zdroj vstupních dat pro analýzu podniku

Finanční analýza pro svou kompletnost vyžaduje mnoho vstupních dat a informací různých povah. Kvalita provedení finanční analýzy je dána kvalitními a ověřenými vstupními daty. Čím jsou vstupní data spolehlivější, tím bude spolehlivější i výsledek plynoucí z analýzy podniku.

2.10.1. Výkaz zisku a ztráty

$$VÝNOSY - NÁKLADY = ZISK, \text{nebo} ZTRÁTA \quad (1.32)$$

Výnosy můžeme definovat jako peněžní částku, kterou podnik získal z veškerých svých činností za dané účetní období bez ohledu na to, zda v tomto období došlo k jejich inkasování. Jak uvádí ve své knize Knápková (2010, s. 36). Zisk nebo ztráta jsou výsledkem hospodaření společnosti. Hrubý výnos představuje tržby a čistý výnos je zisk. Výnos se stává příjmem tehdy, pokud odběratel či zákazník zaplatí za službu nebo výrobek. [14]

Náklady představují peněžní částku, kterou společnost v analyzovaném období účelně vynaložila na získání výnosů, i když k jejich skutečnému zaplacení nemuselo ve stejném období dojít. Náklady se dělí na fixní a variabilní. Fixní náklady jsou stálé, neměnné i za okolností různých objemů výroby. Do fixních nákladů můžeme zahrnout splátku úvěru, pojistné, nájemné atd. Variabilní náklady se mění s objemem produkce. Můžeme do nich zahrnout spotřebu energie, náklady na dopravu, úkolové mzdy atd. Jiné dělení nákladů: přímé náklady a nepřímé náklady. Přímé náklady jsou takové, které můžeme rovnou spočítat na jeden kus výrobku. Nepřímé náklady vstupují do ceny výrobku, aniž by s ním při výrobě bylo manipulováno. Jsou to např. náklady na výzkum a vývoj nebo také režie. [14]

Výsledek hospodaření společnosti za běžný rok je rozdíl mezi celkovými výnosy a celkovými náklady. Hospodářským výsledkem je buď nula, zisk, anebo ztráta. [9]

2.10.2. Rozvaha

$$MAJETEK = KAPITÁL \quad (1.33)$$

Základním účetním výkazem každého podniku je jeho rozvaha, která nás informuje o tom, jaký majetek podnik vlastní a z jakých zdrojů je tento majetek financován. Rozvaha se vždy sestavuje k určitému datu a musí platit, že aktiva se rovnají pasivům. Uvádí Knápková (2010, s. 21)

Aktiva jsou majetkovou strukturou společnosti a lze je členit na pohledávky za upsaný základní kapitál, dlouhodobý majetek, oběžná aktiva, časové rozlišení. Kapitál společnosti lze rozčlenit na vlastní kapitál, cizí zdroje a časové rozlišení. Kapitál je zachycen na straně pasiv. Zde jsou obsaženy zdroje krytí majetku, které jsou na straně aktiv.

2.10.3. Přehled finančních toků CASH FLOW

Praktické finanční řízení a rozhodování podniků si ve vyspělých tržních ekonomikách vynutilo vedle informací o majetku a jeho krytí, o výnosech, nákladech a zisku – také informace o peněžních tocích podniku, tj. o jeho peněžních příjmech a výdajích. Rozvaha zachycuje stav majetku a kapitálu k určitému okamžiku. Výkaz zisku a ztráty zaznamenává různé kategorie výnosů, nákladů a zisku v období jejich vzniku bez ohledu na to, zda vznikají skutečně reálné peněžní příjmy, či výdaje. Z tohoto důvodu nastává obsahový i časový nesoulad mezi náklady a výdaji, výnosy a příjmy, ziskem a stavem peněžních prostředků. Tento problém pomáhá odstranit právě sledování cash flow. Cash flow je důležitým elementem finančního řízení a finanční analýzy podniku. Bezprostředně souvisí se zajišťováním jeho likvidity. Uvádí ve své knize Knápková (2010, s. 46)

$$CASH\ FLOW = PŘÍJMY - VÝDAJE \quad (1.34)$$

Cash flow je prvotním ukazatelem, který společnosti sdělí schopnost tvořit finanční zdroje, dovednost společnosti financovat nové investice z vlastních zdrojů. Jako veličina toková ukazuje finanční prostředky vyprodukované za určité období. Jako veličina stavová bere v úvahu počáteční a konečné stavy tohoto účtu, které se vykazují. [4]

2.10.4. Vzájemná provázanost a souvztažnosti mezi účetními výkazy

Páteří provázanosti výkazů je rozvaha. Rozvaha sleduje stav majetku společnosti a zdroje jejího krytí. Výkaz zisku a ztráty hodnotí proces tvorby zisku za příslušné zdaňovací období, který se následně zobrazí v rozvaze. Toto je zobrazeno na obr. 2.4. Vzájemná provázanost a vztahy mezi účetními výkazy. Výkaz cash flow umožňuje pochopit tok finančních prostředků a je zásadní pro hodnocení společnosti. Nejde pouze o dosažení zisku na konci účetního období, pro společnost je rovněž důležité, aby po celou dobu podnikání měla dostatek finančních prostředků.

Obr 2.4. Vzájemná provázanost a vztahy mezi účetními výkazy

CASH FLOW			ROZVAHA			VÝKAZ ZISKU A ZTRÁT	
počáteční stav peněžních prostředků	výdaje		dlouhodobý majetek	vlastní kapitál		náklady	výnosy
	konečný stav peněžních prostředků		oběžná aktiva	hospodářský výsledek za účetní období			
příjmy	peněžních prostředků		peněžní prostředky	cizí kapitál		hospodářský výsledek za účetní období	
		↔					

Zdroj: [9] a vlastní grafické zpracování

3. Charakteristika společnosti IP SYSTÉM a. s.

Společnost IP systém a. s. je firma, jejímž nosným zaměřením je výstavba nových halových a vícepodlažních budov. Z původně konstrukčně-statické kanceláře se postupným cílevědomým procesem vyprofilovala stavení firma, jejíž dominantou převyšující konkurenci nejen v ČR je výroba a výstavba nosných, štíhlých železobetonových konstrukcí. K této své tradiční činnosti se postupně přidružil provoz vlastní mechanizace - stroje sloužící k přepravě, manipulaci a výstavbě nosných konstrukcí. Dále se firma zabývá činností spočívající v opláštování staveb kovoplastickými panely včetně doplňkových ocelových konstrukcí a také nejnověji se zabývá činností v oblasti HSV - hlavní stavební výroby. Firma dnes vůči investorům vystupuje jako komplexní stavební firma schopná provést jakoukoliv výstavbu v oblasti pozemního stavitelství na klíč s důrazem na širokorozponové průmyslové, skladovací a logistické objekty nebo vícepodlažní moderní kancelářské kapacity. Firma zabezpečuje v rámci výstavby vše potřebné od zpracování projektové dokumentace, přes stavební řízení až po terénní úpravy při finalizaci stavby. Všechny činnosti firmy podléhají mezinárodní certifikaci ISO 9001, 14001 a 18001. [18]

3.1. Základní informace o společnosti IP SYSTÉM a. s.

obchodní název:	IP SYSTÉM a. s.
právní forma:	akciová společnost
datum založení společnosti:	27. 11. 2002
sídlo společnosti:	U Panelárny 573/3, 772 00 OLOMOUC Česká republika
IČ:	267 87 971
základní kapitál společnosti:	2.000.000,- Kč - splaceno 100 %
akcie společnosti:	4 ks kmenové akcie na jméno ve jmenovité hodnotě 500 000,- Kč v listinné podobě
vlastnictví akcií:	jediný akcionář Ing. Tomáš Petrlé

předmět činnosti společnosti: provádění staveb, jejich změn a odstraňování,
projektová činnost ve výstavbě,
montáž, opravy, revize a zkoušky zdvihacích zařízení,
výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona,
silniční motorová doprava - nákladní provozovaná vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti nepřesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí,
nákladní vnitrostátní provozovaná vozidly o největší povolené hmotnosti nad 3,5 tuny,
nákladní mezinárodní provozovaná vozidly o největší povolené hmotnosti nad 3,5 tuny. [19]

3.2. Organizační uspořádání společnosti

Složení vrcholových orgánů společnosti tvoří statutární orgán, kontrolní orgán a řídicí orgán. Statutárním orgánem společnosti je představenstvo, které zahrnuje dva členy a jeho předsedu. Kontrolním orgánem je dozorčí rada, která má předsedu a dva členy, kteří dohlíží na působení představenstva a řízení podnikových činností. Dozorčí rada se řídí stanovami společnosti a právními normami. Řízením společnosti byl pověřen ředitel, který byl jmenován akcionáři a který odpovídá za chod celé společnosti, za hospodaření s majetkem. Ředitel společnosti je zároveň i předseda představenstva. Řediteli společnosti jsou podřízeny všechny útvary společnosti.

Společnost IP SYSTÉM a. s. vede ředitel společnosti, jak lze také vidět v příloze č. 5. Ředitel společnosti dohlíží na sekretariát, výkonného ředitele, developery projektu, úsek kontroly a řízení jakosti, ekonomický a personální úsek. Výkonný ředitel se stará o úsek železobetonových konstrukcí, úsek realizace staveb, středisko ocelových konstrukcí, středisko projekce a oddělení IT a propagace.

3.3. Historie společnosti

Tato část práce vznikla na základě interních materiálů společnosti IP SYSTÉM a. s. o jejím historickém vývoji. V roce 1991 založil Ing. Tomáš Petrle projekčně-statickou kancelář Inženýring – Tomáš Petrle. Tato prvotní živnost navázala na zaměstnanecký poměr Ing. Petrleho v národním podniku Prefa Olomouc, kde pracoval jako projektant-statik železobetonových konstrukcí. Jako živnostník s přibývajícími zaměstnanci – projektanty pracoval do roku 1997, kdy založil společnost IP systém, s. r. o. To už kromě projekčně-statických prací s uvedeným zaměřením inženýrsky řídil a dodával konstrukce pro velkoplošné stavby zákazníkům včetně samotné dodávky dílců a montáže. Nárůst velikosti a finančního objemu staveb si prostě vyžádalo založení společnosti. Každý rok se zvedal obrat firmy IP systém, s. r. o. a rovněž rostl její kapitál. V roce 2002 si Ing. Petrle mohl dovolit získat výrobní základnu v podobě závodu na výrobu prefabrikátů v Olomouci-Chválkovicích, který jako sesterská společnost Prefa IP, a. s. dodával dílce a prováděl montáž staveb-konstrukcí. Opět došlo k nebývalému rozvoji, upevnění pozice na trhu v ČR, získání jména a puncu kvality. Na konci roku 2006 došlo ke sloučení dvou sesterských firem do jedné. Současná společnost nese název IP SYSTÉM a. s., IČ 26787971 se sídlem v Olomouci, U Panelárny 573/3 a jediným vlastníkem a zároveň jediným akcionářem je Ing. Tomáš Petrle. Od roku 2008 začala firma rozvíjet klasickou stavební činnost. Dnes je firma již etablovanou stavební firmou na trhu, která má velmi silnou pozici v železobetonových konstrukcích. Obrátově se realizační činnost a železobetonové konstrukce podílí na objemu v poměru 50 : 50.

3.4. Ekonomická situace společnosti

Společnost v roce 2013 očekává méně zakázek, s tím souvisí i boj o nově získané zakázky a investoři jsou náročnější na provedení zakázky a požadují nadstandardy. Pracovní podmínky a smlouvy o dílo jsou daleko preciznější, v poslední době s mnoha dodatky a podmínkami zvýhodňující zadavatele zakázky. Výhodou je vyčištěný trh od slabých konkurentů, kteří v době krize zkrachovali. Investice do modernizace společnosti jsou splacené, což je velká příležitost a náskok před konkurencí. Hlavní závazek je pracovní síla, která se vždy musí včas zaplatit jak na mzdách, tak na sociálním a zdravotním pojištění. Hrozbu tvoří v budoucnu zdražení vstupů (pohonné hmoty, písek a ostatní suroviny potřebné pro výrobu a dodání zboží zákazníkovi). Zásadní hrozbou je platební morálka odběratelů a koncových zákazníků za zakázky.

4. Diagnostika podniku

Kapitola se zabývá komplexním poznáním společnosti IP SYSTÉM a. s. v jejím přirozeném prostředí mezi konkurenty, na území, kde podniká a musí dodržovat legislativu a pravidla. Budeme zde zkoumat podnikatelské prostředí, využijeme při tom metody diagnostické mise, která se zaměřuje na upřesnění vstupních informací, které se týkají analyzované společnosti pomocí diagnostického testu podnikatelského prostředí.

4.1. Diagnostika analýzy podnikového okolí

Kapitola se zaměřuje na rozbor okolí společnosti. Okolí společnosti se skládá z externích a interní vlivů, které budou rozebrány níže.

4.1.1. Externí analýza

Externí analýzu společnosti lze provést mnoha způsoby a metodami. Vnější analýza vytváří komplexní pohled na společnost a její okolí. Vnější analýza nabízí také ucelený náhled na monitoring konkurenčního prostředí v okolí společnosti a následné srovnání s konkurencí. Při analýze SWOT se vymezují silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby. Můžeme také využít analýzu LONGPEST, která je rozšířeným modelem analýzy PEST. Analýza PEST zkoumá politicko-právní, ekonomické sociálně-kulturní a technologické okolí společnosti. LONGPEST je rozšířená analýza o lokální, národní a globální analýzy podnikatelského okolí společnosti.

a) Analýza LONGPEST

Analyzujeme lokální (LO), národní (N) a globální (G) aspekty podnikání, které jsou předurčeny mnohými parametry, ovlivňující více či méně dané okolí. Pracovní trh je předimenzovaný lidmi, kteří nenacházejí uplatnění ve svých vystudovaných oborech či zaměřeních. Celkově špatná politika zaměstnanosti má za následek špatné rozvržení pracovní síly. To znamená, že počet volných kvalifikovaných a vystudovaných pracovníků v daném oboru je zhruba třetinový oproti poptávané potřebě. Tento problém je bohužel často řešen migrací levné pracovní síly, zejména z východu.

Česká republika se nachází ve střední Evropě a svou velikostí se řadí spíše k menším státům, o čemž vypovídá i počet obyvatel, který se pohybuje okolo deseti milionů. Stále snižující se porodnost a stárnutí obyvatelstva vede ke snižování procenta produktivního obyvatelstva. Evropu také zaplavuje příliv přistěhovalců, zejména z východních zemí. Stále se snižující procento produktivního obyvatelstva také v naší republice znamená nejen pro

společnost IP SYSTÉM a. s. spolu s nedostatkem kvalifikovaně vyškolených pracovníků nemalý problém.

Berme v úvahu politicko-právní aspekty (P), ze kterých vyplývá, že každá právnická nebo fyzická osoba na území České republiky se musí řídit zákony, nařízeními a vyhláškami. Vstup do EU znamenal povinnost sjednotit veškeré zákony České republiky se zákony platnými v EU. Hlavní výhodou společnosti IP SYSTÉM a. s. je, že má certifikovanou výrobu dle norem systému řízení jakosti ČSN EN ISO 9001 a také pro dodržování ochrany životního prostředí ČSN EN ISO 14001 plus certifikaci systému managementu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci OHSAS 18001.

Politika státu ovlivňuje chování spotřebitelů. S tím souvisí právní legislativa státu, kterou musí všichni bez ohledu dodržovat. Společnost IP SYSTÉM a. s. musí dodržovat zákony jako například zákon o dani silniční, zákon o dani z přidané hodnoty, zákon o dani z příjmů, občanský zákoník, obchodní zákoník, zákon o odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku, zákon o ochraně hospodářské soutěže, zákon o ochraně průmyslových vzorků, zákon o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, zákon o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, stavební zákon, zákon o účetnictví, zákon o veřejných zakázkách, zákoník práce, zákon o zaměstnanosti a jiné další normy, vyhlášky, směrnice a nařízení vlády.

Pro ekonomické okolí (E) společnosti je důležité neustále sledovat reálnou hospodářskou situaci v zemi popřípadě i ve světě. Důležitými ekonomickými ukazateli jsou nezaměstnanost, inflace, ukazatelé makroekonomických výstupů jako hrubý domácí produkt, či platební bilance. Pro prodej výrobků společnosti IP SYSTÉM a. s. je potřeba znát především vývoj HDP jak v naší zemi, tak v zahraničí, kam společnost vyváží své výrobky z hlediska dlouhodobé expanze, což pro společnost znamená růst ekonomiky, kupní síly a investic, kterým mnohdy napomáhá centrální banka svými zásahy a také vlídný klesající kurz české koruny vůči euru za poslední tři roky, jak lze vidět v tab. 4.1. Indikátory hospodářského vývoje v České republice. Pozitivní záležitostí pro stavební společnost jsou ceny stavebních prací, které v průběhu analyzovaného období stoupaly na hraniční hodnotu 4,5 %, ale v posledních letech stagnují a respektive se propadají, což má za následek nízké nebo nulové zisky ze zakázek a větší boj o ně. Také bereme v potaz ceny vstupů stavebnického průmyslu a ty se stále zvyšují rychlejším tempem jako ceny stavebních prací.

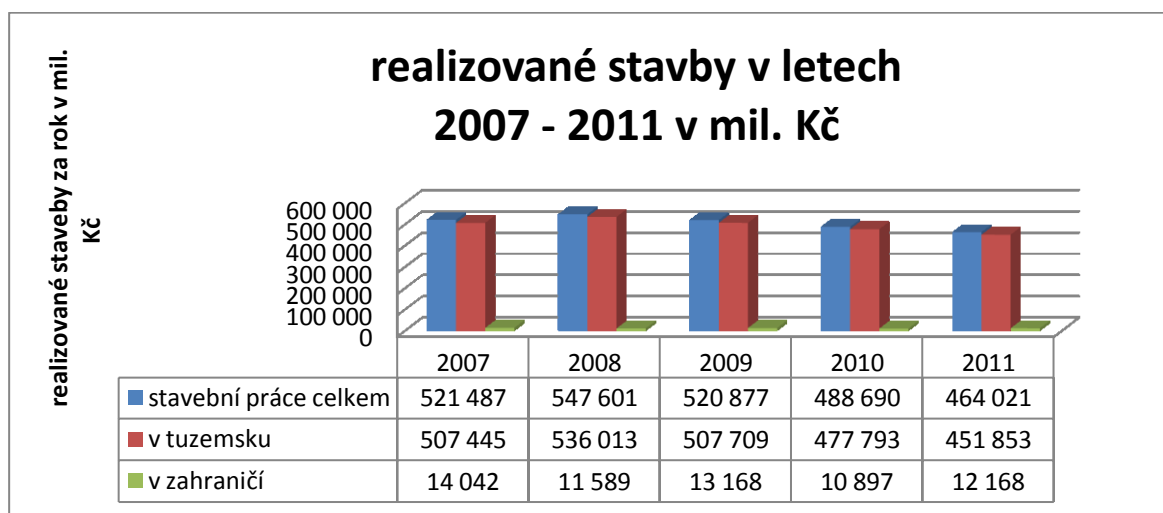
Tab. 4.1. Indikátory hospodářského vývoje v České republice

ukazatel		2006	2007	2008	2009	2010	2011
HDP	% reálně	7,0	5,7	3,1	-4,5	2,5	1,9
Počet zaměstnaných	%	1,3	1,9	1,6	-1,4	-1,0	0,4
Obecná míra nezaměstnanosti	% průměr	7,1	5,3	4,4	6,7	7,3	6,7
Průměrná hrubá nominální mzda	%	6,6	7,2	7,8	3,3	2,2	2,4
Míra inflace	% průměr	2,5	2,8	6,3	1,0	1,5	1,9
CZK / EUR	průměr	28,343	27,762	24,942	26,445	25,290	24,586
Ceny stavebních prací	% průměr	2,9	4,1	4,5	1,2	-0,2	-,05
Stavební produkce	% reálně	6,0	7,1	0,0	-0,9	-7,1	-3,5

Zdroj: [20] a vlastní zpracování

Jak uvádí tab. 4.1. Indikátory hospodářského vývoje v České republice vývoj ukazatele HDP za poslední analyzované roky výrazně klesal. Z hodnoty 7 % se propadl až na své dno v roce 2009 a poté začal kolísavě růst. Míra nezaměstnanosti se jak na začátku analyzovaného okolí, tak na jejím konci pohybuje kolísavě kolem 7 %. Recesi prožívá stavební produkce, která je v záporných číslech od roku 2008.

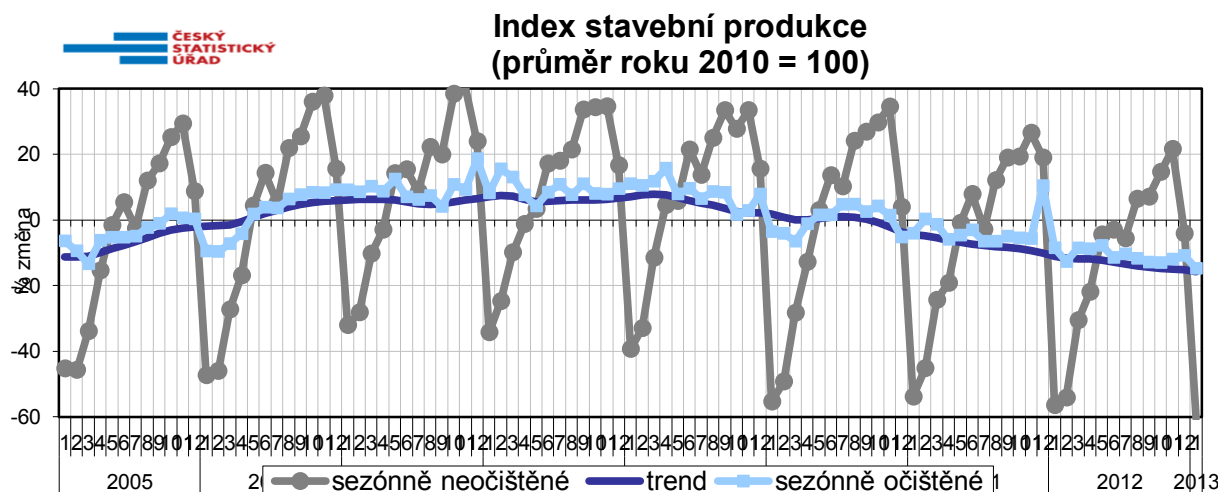
Obr. 4.1. Reálné stavby v letech 2007–2011 v mil. Kč

Zdroj: [20] a vlastní grafické zpracování

V analyzovaných letech 2007–2011 lze z obr. 4.1. Reálné stavby v letech 2007–2011 v mil. Kč vidět kolísavý pokles zisků stavebního průmyslu. Lze také upozorovat, že stavební společnosti se převážně realizují na českém tuzemském trhu.

Obr. 4.2. Vývoj stavební produkce v letech 2005-2012

Zdroj: [20]

Na obr. 4.2. Vývoj stavební produkce v letech 2005–2012 lze vidět trend průběhu stavební produkce, která se nachází v kontrakci vlivem finanční krize. Dle statistického úřadu vývoj nových stavebních zakázek rok od roku kolísavě klesá. Tento trend kopíruje vývoj indexu stavební produkce na obrázku výše. V roce 2011 jsou nově realizované stavby v počtu 44777 zakázek. Oproti roku 2008, kdy zakázek bylo 62404.

Sociálně-kulturní aspekty podnikání (S) jsou spojovány s udržitelným hospodářským rozvojem. Jedná se o podnikání, které je v mnoha ohledech založeno na racionálních hodnotách a v souladu s veřejným zájmem. Velký důraz je kladen na etiku podnikání. Důležitou roli zde hrají i zaměstnanci. Společnost, která vytváří pracovní příležitosti pro osoby se zdravotním nebo společenským znevýhodněním, je jistě kladně vnímána veřejností. Klade důraz také na aktivity společnosti, které jsou v souladu s prosperitou k životnímu prostředí. Zisky společnosti ve většině případů se vracejí do firmy nejen na obnovu okolí společnosti dle veřejného zájmu a prospěchu. Okolí společnosti IP SYSTÉM a. s. je v souladu s veřejným zájmem. Společnost zaměstnává průměrně přes 200 zaměstnanců ročně, což pomáhá snížit i nezaměstnanost v kraji. Převážná část zisků se vrací zpět do společnosti a nadále se společnost rozvíjí a vytváří nová pracovní místa a příjemné prostředí pro zaměstnance a jejímu okolí.

Technicko-technologické faktory (T), které má společnost k dispozici ovlivňují okolí. Staré technologie využívané při výrobě jsou totiž nešetrné k životnímu prostředí a jejich provoz je drahý. Hlavními výhodami nových technologií jsou snížení nákladů, zvýšení produktivity práce, což vede ke zvýšení konkurenceschopnosti na trhu. Do nových technologií velmi často promlouvá tlak na co nejvyšší šetrnost k životnímu prostředí. Veškeré inovace a modernizace mají vedle kladných stránek také záporné stránky a to hlavně v otázce nutnosti značných finančních investic. Společnost IP SYSTÉM a. s. se snaží průběžně modernizovat a inovovat jak své stroje, tak i technologie. K největší investici do nových strojů a technologií došlo v roce 2006. Vliv celosvětové finanční krize měl za následek částečné omezení dalších investic. Tak jako téměř každý podnik na trhu musela i společnost IP SYSTÉM a. s. omezit mnohé investice.

b) Stručná analýza odvětví stavebnictví

Společnost rozděluje konkurenty do tří kategorií a to v kraji, v ČR a ze zahraničí. Konkurenti v kraji jsou GOLDBECK Prefabeton s. r. o., pobočka Tovačov, Skanska a. s., závod Prefa Tovačov a GEMO OLOMOUC, spol. s r. o. Konkurenti v zemi jsou H.A.N.S. stavby, a.s., MABA Prefa spol. s r. o., Prefa Brno a. s., ŽPSV a. s. Uherský Ostroh, PSG Zlín s. r. o., Skanska a. s., Metrostav a. s., Unistav a. s., ŽS OHL a. s. a IMOS Brno a. s. Konkurent ze zahraničí Sučany a. s.

Konkurenti se liší také podle oboru podnikání. Konkurenci v projekci, výrobě, montáži železobetonových konstrukcí tvoří v kraji: společnosti GOLDBECK Prefabeton s. r. o., pobočka Tovačov a Skanska a. s., závod Prefa Tovačov. Na území České republiky jsou to konkurenti v tomto oboru H.A.N.S. stavby, a. s., MABA Prefa spol. s r. o., Prefa Brno a. s., ŽPSV a. s. Uherský Ostroh a PSG Zlín s. r. o. V zahraničí je to firma PREFA Sučany a. s. Mezi konkurenty v kraji, kteří se zabývají stavební činností (např. stavby na klíč větších rozměrů, developerské projekty rezidencí) řadíme společnost GEMO OLOMOUC, spol. s r. o. Na území republiky jsou velkými konkurenty společnosti Skanska a. s., Metrostav a. s., Unistav a. s., ŽS OHL a. s. a IMOS Brno a. s.

S mnoha konkurenty společnost IP SYSTÉM a. s. kooperuje, spolupracuje, popřípadě se s nimi dělí o zakázky v rámci subdodávek a to nejvíce se společnostmi PSG Zlín s. r. o. a IMOS Brno a. s.

4.1.2. Interní analýza

Můžeme konstatovat, že IP SYSTÉM a. s. je velmi úspěšná a rozrůstající se společnost, protože za dobu své mnohaleté existence dosáhla téměř úplné soběstačnosti v hlavním záměru podnikání. Jedním z největších kroků poslední doby, pro které se společnost rozhodla, bylo pořízení a obnova kompletního vozového parku. Jelikož je společnost úspěšná a dobře hospodařící, vozový park byl vybaven zcela novými dopravními prostředky. Z toho plyne velké množství výhod - bezpečnost na silnicích, časová flexibilita zaměstnanců při pracovní činnosti a včasná doprava materiálu na stavbu. Společnost má velice dobré podnikové klima. Vztahy k zaměstnancům se udržují na přátelské úrovni a dobře je motivují k pracovním výkonům. Zaměstnanci vůči svému zaměstnavateli jsou loajální, jak vyplývá z vnitřního průzkumu společnosti. Podnikovou kulturu společnost nemá striktně ohraničenou pravidly a kodexy. Vymezení kultury společnosti pomocí myšlenkové mapy je znázorněno v obr. 4.3. Myšlenková mapa kultury společnosti.

Obr. 4.3. Myšlenková mapa kultury společnosti

Zdroj: vlastní zpracování

4.2. Souhrn ukazatelů hospodaření

Ukazatele hospodaření analyzují efektivní vynakládání finančních prostředků společnosti tzv. ekonomickou efektivnost. Ukazatele jsou základem pro zamyšlení se nad hospodařením společnosti a to z pohledu jak manažerů a vlastníků společnosti, tak z pohledu společnosti jako celku.

4.2.1. Vývoj majetkové struktury podniku

Analýza majetkové struktury společnosti IP SYSTÉM a. s. z hlediska celkového majetku společnosti můžeme pozorovat kolísající hodnotu sumy aktiv, která dosáhla vrcholu v roce 2008, poté následoval zlomový rok krize a následovaly další roky, kdy se společnost zbavovala majetku za účelem zajistit dostatek finančního majetku pro krytí svých závazků, jak můžeme spatřit v příloze č. 6. Rozložení majetku mezi dlouhodobý a oběžný je převážná část finančních prostředků umořená v dlouhodobém majetku společnosti, konkrétně v dlouhodobém hmotném majetku.

4.2.2. Vývoj vlastnické struktury podniku

Analýzou vlastnické struktury společnosti IP SYSTÉM a. s. z hlediska celkové vlastnické struktury společnosti IP SYSTÉM a. s. můžeme pozorovat větší míru zadluženosti společnosti skoro ve všech zkoumaných letech s výjimkou roku 2010, kdy cizí zdroje krytí klesly mírně pod 50 %, jak se uvádí v příloze č. 7. Výsledky hospodaření se v posledních letech dostávají ze ztráty v letech 2009 a 2010. V roce 2011 byla společnost zase v zisku. Jak si můžeme všimnout níže v tab. 4.5. Výpočty hospodářských výsledků. Také proto společnost sáhne po cizích zdrojích krytí.

4.3. Finanční analýza

Finanční analýza zkoumá finanční situaci podniku. Je fenoménem současné doby. Spadá do působnosti managementu daného podniku, ale jsou to účetní data, která jsou analyzována. Finanční výkazy podávají věrný obraz situace podniku v řeči finančního účetnictví. [15]

4.3.1. Analýza absolutních ukazatelů

Využívá údaje, které jsme přímo zjistili v účetních výkazech. Tyto údaje vyjadřují jevy bez vztahů k jiným jevům. Vstupní údaje jsou velmi citlivé na velikost podniku, proto je obtížné srovnávat tyto faktory s různými podniky. Stavové ukazatele tvoří údaje o stavu vázaném na časové okamžiky. Pro výpočty používáme horizontální a vertikální analýzu. Pro horizontální analýzu se používá analýza vývojových trendů a pro vertikální analýzu analýza

komponent. Tyto analýzy jsou výchozím bodem pro vyhodnocení účetních výkazů a také slouží pro rychlou orientaci v podniku a jeho hospodaření.

Absolutní změna v horizontálním rozboru rozvahy společnosti je velice důležitá pro pohled na změny finančních prostředků mezi jednotlivými roky. Tento vývoj ukazatelů je nepostradatelný hlavně pro majitele a jednatele společnosti. Markantní pokles aktiv mezi roky 2009 a 2010, který byl - 43.481 tis. Kč, jak můžete vidět v příloze č. 8, je způsoben vlivem finanční krize, kdy společnost se snažila vyčistit sklady od zásob, které se pokusila prodat. V téže roce společnost snížila své rezervy z 15.000 tis. Kč na nulu. Pro lepší orientaci znázorníme tyto změny i procentuálně tzv. relativní změnu horizontálního rozboru rozvahy. Relativní změny jsou výhodnější pro porovnání společnosti s konkurencí v odvětví.

Pro výpočet horizontální analýzy byly vybrány položky z rozvahy pro sledování vývoje v čase stejné jako v horizontálním rozboru rozvahy – absolutní změna. Hodnota celkových aktiv od sledovaného roku 2007 kolísala od ročního růstu 19 % přes velký pokles mezi roky 2009 a 2010, který činil skoro 12 %, do meziročního růstu v letech 2010 až 2011 6,4 % jak si lze povšimnout v příloze č. 9. Hodnota krátkodobého finančního majetku přechodem mezi lety 2009/2010 stoupla o necelých 228 %, což bylo jistě způsobeno prodejem skladových zásob v téže období. Avšak vývoj vlastního kapitálu to nikterak neovlivnilo. Vlastní kapitál společnosti se v průběhu let vyvíjel kolísavým způsobem. Jeho hodnota se ustálila kolem 170 milionů.

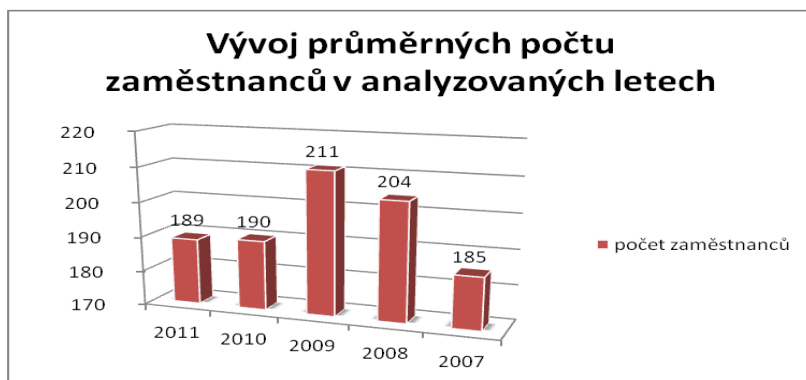
4.3.2. Analýza tokových ukazatelů

Tokové ukazatele nejsou citlivé na období (okamžik) a informují nás o změně ukazatelů uvedených níže. V této kapitole budeme analyzovat počty zaměstnanců, množství zásob.

a) Počet zaměstnanců a vývoj mezd

Společnost IP SYSTÉM a. s. zaměstnává kolem 200 zaměstnanců ročně, jak si můžete všimnout v obr. 4.4. Vývoj průměrných počtů zaměstnanců za rok. Vlivem finanční krize i analyzovaná společnost propouštěla řadu svých zaměstnanců a snižovala stavy převážně z řad dělnických profesí.

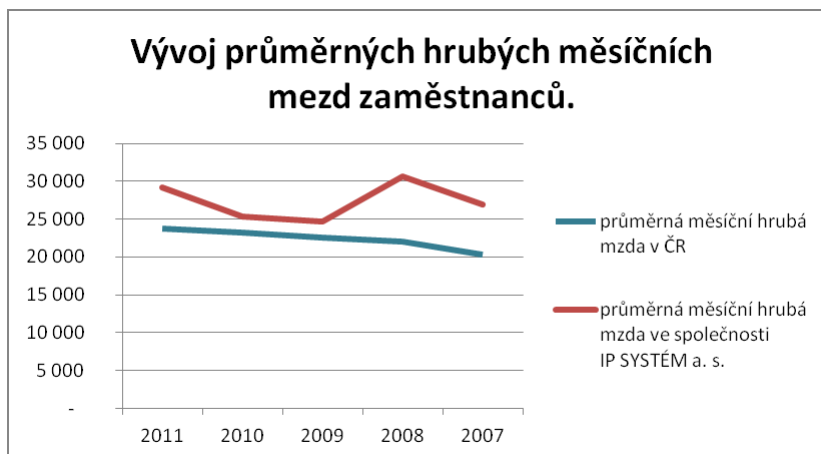
Obr. 4.4. Vývoj průměrných počtů zaměstnanců za rok

Zdroj: interní materiály společnosti IP SYSTÉM a. s. a vlastní zpracování

V následujícím obr. 4.5. Vývoj hrubých průměrných mezd můžeme vidět, jak v analyzované společnosti, ale i v celé České republice se vyvíjela mzdová struktura v jednotlivých obdobích. Společnost IP SYSTÉM a. s. je ke svým zaměstnancům velice štedrá po stránce odměňování za odvedenou práci. Společnost vyplácí zaměstnancům nadprůměrné mzdy za odvedenou práci, a tím se snaží své zaměstnance motivovat k ještě lepším výsledkům.

Obr. 4.5. Vývoj hrubých průměrných mezd

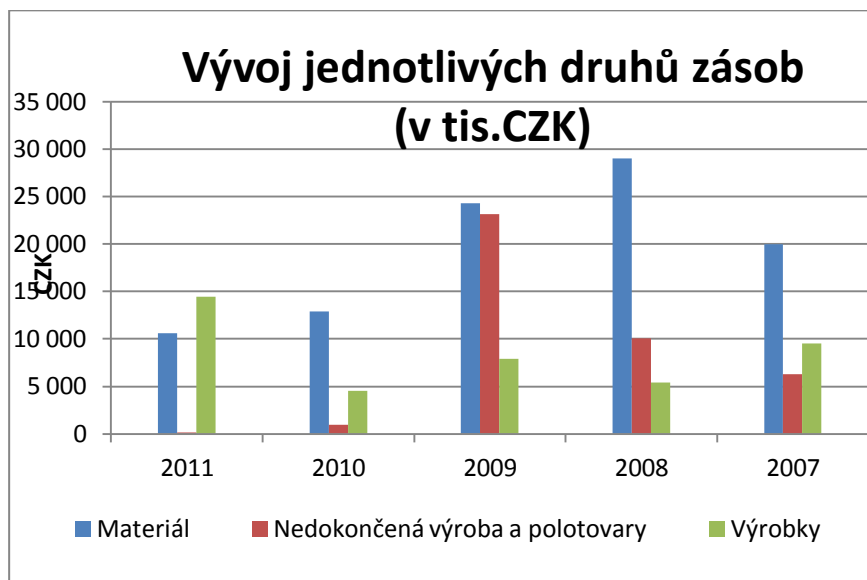
Zdroj: [20] interní materiály společnosti IP SYSTÉM a. s. a vlastní zpracování

b) Vývoj jednotlivých druhů zásob

Vývoj zásob v čase kolísal. Zatímco v roce 2007, viz obr. 4.6. Vývoj jednotlivých druhů zásob ve společnosti IP SYSTÉM a. s., převážná část finančních prostředků společnosti byla uložena v materiálu, postupem času se finanční prostředky přelévaly přes nedokončenou výrobu a polotovary až do výroby. Je dobré, že finanční prostředky v posledních letech nejsou

tolik vázány v zásobách. Vývoj signalizuje výrobu především na zakázku, proto již nevidíme vázanost kapitálu v nedokončené výrobě a polotovarech, jak bylo vidět na začátku analyzovaného období.

Obr. 4.6. Vývoj jednotlivých druhů zásob ve společnosti IP SYSTÉM a. s.

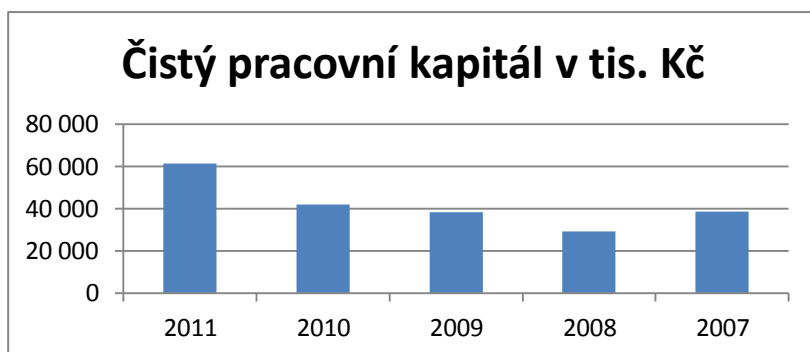
Zdroj: vlastní zpracování a grafické vyjádření

4.3.3. Analýza rozdílových ukazatelů

Analýza rozdílových ukazatelů slouží k řízení a analýze likvidity podniku. Mezi hlavní ukazatele patří čistý pracovní kapitál neboli provozní kapitál, čisté pohotové prostředky. Čistý pracovní kapitál má velmi významný vliv na společnost z pohledu její platební schopnosti. Čistý pracovní kapitál představuje rozdíl mezi oběžným majetkem a krátkodobými finančními zdroji. Je-li podnik likvidní, má potřebnou výši relativně volného kapitálu.

Vývoj čistého pracovního kapitálu v letech 2007–2011, jak lze vidět na obr. 4.7. Vývoj čistého pracovního kapitálu společnosti IP SYSTÉM a. s., vždy nabývá kladných rostoucích hodnot, z čehož vyplývá, že krátkodobé závazky jsou nižší než krátkodobý majetek tj. přebytek krátkodobých likvidních aktiv nad zdroji krátkodobými, které jsou zdroji pro placení těchto závazků. Společnost má tímto k dispozici dobrý „finanční polštář“.

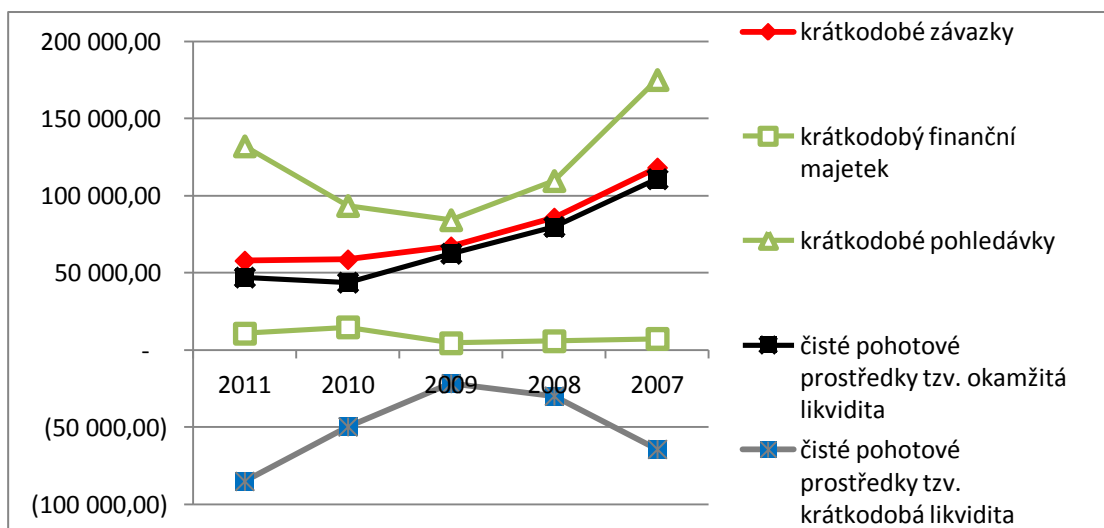
Obr. 4.7. Vývoj čistého pracovního kapitálu společnosti IP SYSTÉM a. s.

Zdroj: vlastní zpracování a grafické vyjádření

Čisté pohotové prostředky, které jsou názorně vidět na obr. 4.8. Vývoj čistých pohotových prostředků IP SYSTÉM a. s., jsou prostředky, kterými okamžitě lze splatit krátkodobé finanční závazky. Kdyby společnost musela zaplatit okamžitě své závazky, nebyla by schopna je ihned zaplatit z okamžitých finančních prostředků, které má v hotovosti a na účtech podnikání. Pokud by měla své krátkodobé finanční závazky zaplatit v krátkém období, byla by toho schopna a ještě by jí okamžité finanční prostředky zůstaly.

Obr. 4.8. Vývoj čistých pohotových prostředků IP SYSTÉM a. s.

Zdroj: vlastní zpracování a grafické vyjádření

4.4.4. Analýza poměrových ukazatelů

Poměrové ukazatele jsou základním stavebním kamenem finanční analýzy. Je poměrně rychlou metodou, jak získat ucelený jednoduchý náhled na finanční zdraví společnosti. Poměrové ukazatele vyjadřují vztah mezi dvěma absolutními ukazateli prostřednictvím jejich podílu.

a) Poměrové ukazatele likvidity

Pro výpočty likvidit budou použity vzorce (1.3) – (1.6) a výsledky budou seřazeny v tab. 4.2. Výpočty ukazatelů likvidity, která bude vysvětlena v následujících odstavcích. Komplexní graf vývoje likvidit v čase naleznete v příloze č. 10.

Tab. 4.2. Výpočty ukazatelů likvidity

	2011	2010	2009	2008	2007
Běžná likvidita	1,57	1,45	1,32	1,22	1,21
Podíl čistého pracovního kapitálu na oběžných aktivech	0,36	0,31	0,24	0,18	0,18
Pohotová likvidita	1,34	1,15	0,74	0,87	1,02
Okamžitá (hotovostní) likvidita	0,10	0,16	0,04	0,04	0,04

Zdroj: vlastní zpracování

Běžná likvidita, taktéž někdy nazývána jako likvidita třetího stupně, udává, kolikrát je společnost schopna uhradit své krátkodobé cizí zdroje vlastním oběžným aktivem. V této pasáži je na zvážení realističnost ocenění zásob a její struktura a prodejnost. Zde je nutné tvořit oprávky a neprodejný materiál musí být odečten. Dále bude nutné pečlivě zvážit strukturu a vymahatelnost pohledávek. Čím bude vyšší ukazatel likvidity než hraniční hodnota 1,5, tím je pravděpodobnější, že společnost si zachová svou platební schopnost. Společnost IP SYSTÉM a. s. svou platební schopnost má mírně pod hraniční hodnotou, jen v roce 2011 ji mírně překročila. Tyto hodnoty nám mohou signalizovat odložení některých nákupů, které nejsou až tak potřebné. Likvidita není na takové výši, aby mohla společnost bez problému hradit své krátkodobé cizí zdroje oběžnými aktivy, ale je na expanzivní dobré cestě, která jí zajistí správný racionální chod společnosti, tudíž placení svých krátkodobých závazků oběžnými aktivy, nikoliv iracionálním způsobem, kdy společnost platí své krátkodobé závazky dlouhodobým majetkem.

Podíl čistého pracovního kapitálu na oběžných aktivech nám zhodnotí krátkodobou finanční stabilitu společnosti. Optimální hodnoty by měly dosahovat 30–50 %. U společnosti

IP SYSTÉM a. s. za analyzované období má ukazatel podílu čistého pracovního kapitálu na oběžných aktivech vzrůstající tendenci. Od roku 2010 se dostal přes hranici 30 % a tuto hranici by neměl již nikdy překročit, měl by si ji udržet.

Pohotová likvidita, v literatuře označovaná jako likvidita druhého stupně, platí, pokud hodnoty klesnou pod 1,0, společnost nebude schopna uhradit své krátkodobé závazky v plné míře. V roce 2010 byla společnost schopna okamžitě splatit 115 % svých krátkodobých závazků a v roce 2011 to bylo 134 % v co nejkratším čase. Nejhůře dopadly roky 2009 a 2008, kdy se toto číslo pohybovalo kolem 80 %.

Okamžitá likvidita, někdy také označovaná jako likvidita prvního stupně, je schopnost okamžitě splatit své závazky. V roce 2011 byla společnost schopna splatit své závazky pouze z 10 %. *Pokud si vezmeme hraniční hodnoty pro Českou republiku, dle autorky Růčkové (2011, s. 49) které jsou od 0,6 do 1,1, tak analyzovaná společnost od roku 2010 je schopna splatit své závazky více jak z 10 %.* Do té doby nedosahuje ani k jednomu procentu. Nemusí to nutně znamenat finanční problémy společnosti. Jedním z řešení může být využití kontokorentních účtů, které nemusí být na první pohled v rozvaze patrné. Zlepšením tohoto ukazatele by mohlo být snížení doby splatnosti pohledávek.

b) Poměrové ukazatele rentability

Rentabilita je jinými slovy výnosnost vloženého kapitálu. Je také měřítkem schopnosti společnosti dosahovat zisku z investovaného kapitálu nebo schopnost vytvářet nové zdroje financování. Společnosti by měly vycházet z ukazatele rentability v kladných hodnotách. Pokud však tomu takto není, hovoříme o špatném hospodaření společnosti, kdy v daném roce vykazuje ztráty. Jestliže by byl tento trend dlouhodobý, lze uvažovat do budoucna o novém směru a vývoji společnosti, o kterém by měli rozhodnout manažeři a vlastníci. Pro výpočet rentabilit využijeme vzorce (1.7) – (1.10). Níže budou postupně rozebrány ukazatele, které jsou vypočítány a výsledky uvedeny v tab. 4.3. Výpočty rentabilit.

Tab. 4.3. Výpočty rentabilit

	2011	2010	2009	2008	2007
Rentabilita tržeb	0,8 %	-1,3 %	-0,8 %	9,4 %	12,0 %
Rentabilita celkového kapitálu	1,0 %	-1,3 %	-0,8 %	14,6 %	26,4 %
Rentabilita vlastního kapitálu	2,0 %	-2,5 %	-1,8 %	31,9 %	71,7 %
Rentabilita investovaného kapitálu	1,0 %	-2,0 %	-1,0 %	25,0 %	65,0 %

Zdroj: vlastní zpracování

Rentabilita tržeb slouží k vyjádření ziskové marže. Společnost od analyzovaného roku prošla recesí a po následujících 5 let její ziskovost klesala a v roce 2011 byl náznak malého růstu. Pro podnikatele, který podniká za účelem zisku, je tato situace velice nepříjemná.

Rentabilita celkového kapitálu vyjadřuje efektivnost firmy, její schopnost si vydělávat. Nejsilnějším rokem byl rok 2007 díky velmi příznivé situaci na trhu. Návratnost vloženého kapitálu v roce 2008 do podnikání byla necelých 15 %. Poté návratnost kapitálu začala velmi rychle klesat. Zastavila se v roce 2010 na hodnotě ztráty 1,3 % a následně začala expandovat. Analyzované období a vývoj návratnosti celkového kapitálu je ovlivněn vývojem finanční krize. Při výpočtu jsme brali v potaz zisk včetně úroků placených za cizí kapitálové zdroje. O to větší úsilí musí podnik vynaložit, aby si na sebe a vynaložené nákladové úroky vydělal.

Rentabilita vlastního kapitálu je ukazatel, kterým vyjádříme schopnost společnosti rozšiřovat kapitál společnosti z finančních prostředků, které vlastníci vloží do podniku. Ukazatel vypadá svým průběhem podobně jako předchozí ukazatel rentability celkového kapitálu. Nejprve byl velký pokles, který se zastavil v roce 2010, kdy dosáhl svého dna a po tomto období začal pozvolna stoupat. Velmi úzce souvisí s hospodářským výsledkem a korespondují spolu, neboť hodnoty vlastního kapitálu jsou přibližně 50 % hodnoty aktiv.

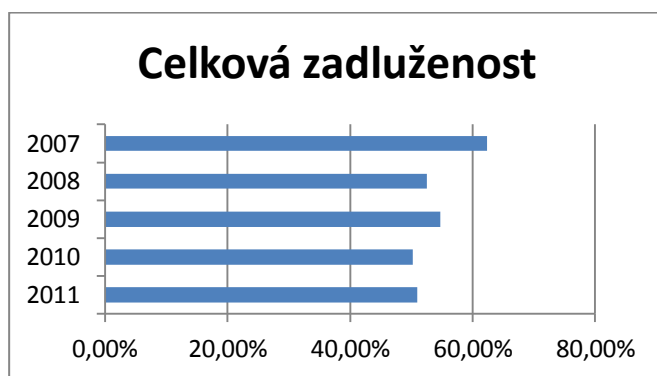
Rentabilita investovaného kapitálu je vyjádření míry, zhodnocení aktiv společnosti, které byly financovány vlastními a dlouhodobými cizími zdroji kapitálu. Dá se říci, že jsou způsobem efektivního využívání finančních prostředku ku prospěchu a rozvoji společnosti. Analyzovaná společnost si vede dobře až na roky, které přímo ovlivnila finanční krize. Na základě vypočítaných údajů byl nejhorším rokem rok 2010 pro zhodnocování investovaného kapitálu a výnosnost byla -2 %.

c) *Poměrové ukazatele zadluženosti*

Ukazatele zadluženosti nám ukazují úvěrové zatížení společnosti. Bývají označovány také jako ukazatele dlouhodobé finanční stability. Takové informace jsou žádoucí jak pro věřitele, banky, tak pro investory. Společnost pro financování svých aktivit z cizích zdrojů používá nejčastěji produktů bankovních institucí, popřípadě leasingů. Všechny tyto cizí zdroje financování jsou úzce spjaty s úroky, a proto se na ně nesmí zapomínat. Pro výpočty ukazatelů zadluženosti použijeme vzorce (1.7) – (1.12).

Celkovou zadluženost analyzované společnosti lze vyčíst z obr. 4.9. Vývoj celkové zadluženosti společnosti v letech 2007-2011 IP SYSTÉM a. s., kde je jasně vidět, že společnost je zadlužená z více než 50 %.

Obr. 4.9. Vývoj celkové zadluženosti společnosti v letech 2007-2011 IP SYSTÉM a. s.

Zdroj: vlastní zpracování a grafické vyjádření

Níže budou postupně rozebrány ukazatele, které jsou vypočítány a výsledky zaznamenány v tab. 4.4. Výpočty ukazatelů zadluženosti.

Tab. 4.4. Výpočty ukazatelů zadluženosti

	2011	2010	2009	2008	2007
Míra zadluženosti	105 %	99 %	119 %	115 %	167 %
Úrokové zatížení	58 %	1327 %	227 %	5 %	4 %
Krytí dlouhodobého majetku vlastním kapitálem	94 %	86 %	80 %	79 %	114 %
Krytí dlouhodobého majetku dlouhodobými zdroji	134 %	123 %	112 %	102 %	126 %

Zdroj: vlastní zpracování

Na míru zadluženosti také ukazuje faktor celkové zadluženosti společnosti, která činí několik málo procent nad polovinu jmění společnosti. Cizí zdroje by neměly překročit jeden a půl násobek hodnoty vlastního jmění. Ve sledovaném období se dá říci, že tento ukazatel je stálý a cizí zdroje jsou jednonásobkem vlastního jmění až na výjimku roku 2007, kdy byl na svém analyzovaném maximu a to 167 %. Následnou finanční krizí mírně klesl na hodnoty převážně nad 100 %. Míra zadluženosti či ukazatel celkové zadluženosti jsou důležité pro banky a instituce, které poskytují úvěry či půjčky. Poměruje cizí kapitál k vlastnímu kapitálu. Analyzovaná společnost IP SYSTÉM a. s. má za posledních pět roků více než 50 % cizího kapitálu. Cizí kapitál je rovnoměrně rozdělen mezi krátkodobé závazky, dlouhodobé závazky a bankovní úvěry a výpomoci.

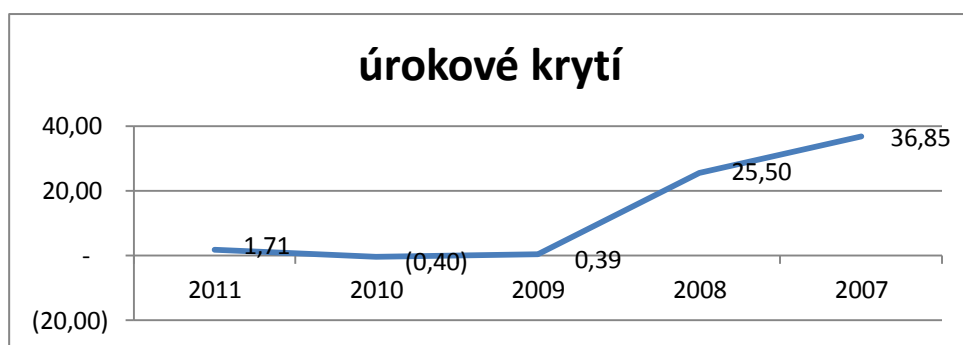
Úrokové zatížení společnosti ukazuje procento ze zisku, které je odčerpáno na placení úroků. Ve společnosti IP SYSTÉM a. s. je úrokové zatížení vysoké.

Krytí dlouhodobého majetku je řešeno vlastním kapitálem. Společnost dle výpočtu kryje svůj dlouhodobý majetek dlouhodobými zdroji. Tato fakta vypovídají o tom, že společnost dává přednost finanční stabilitě před výnosem. Dlouhodobý majetek, který slouží společnosti k hlavní pracovní činnosti, by měl být krytý převážně vlastním kapitálem, aby nebyl ohrožen chod společnosti kvůli nutnosti splácet dluhy. Hodnoty krytí by měly přesáhnout 100 %, ale společnost má svůj majetek krytý průměrně z 90 % vlastním kapitálem, což je chvályhodné. Chod společnosti by neměl být narušen při finančních potížích nesplácením některého z úvěrů.

Krytí dlouhodobého majetku dlouhodobými zdroji je daleko větší jistotou, avšak varianta je to dražší. Společnost má krytí dlouhodobého majetku více jak 100 %. V posledním analyzovaném roce je krytí majetku dlouhodobými zdroji až 134 %.

Hodnoty úrokového krytí u analyzované společnosti dle vzorce (1.9) mají recesní trend s náznakem expanze v posledním analyzovaném roce, kdy se společnost dostala do situace, jak lze vidět na obr. 4.10. Úrokové krytí společnosti IP SYSTÉM a. s., kdy byla společnost schopna hradit své úroky. Je tedy schopna splácet úroky plynoucí z úvěrů od věřitelů. Je nutno si však uvědomit, že ukazatel není schopen určit, zda je společnost schopná splácet úvěr jako celek.

Obr. 4.10. Úrokové krytí společnosti IP SYSTÉM a. s.

Zdroj: vlastní zpracování a grafické vyjádření

d) Poměrové ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity jsou důležité pro měření schopnosti společnosti efektivně využívat vložené prostředky. Tyto ukazatele jsou také neméně důležité pro výpočty data splatností vydaných faktur či objednávek k pořízení větších zásob. Použité vzorce pro výpočty jsou (1.17) – (1.21). Výsledky byly zaznamenány do tab. 4.5. Výpočty ukazatelů aktivity. Níže budou všechny interpretovány.

Tab. 4.5. Výpočty ukazatelů aktivity

	2011	2010	2009	2008	2007
Obrat celkových aktiv	1,18	0,96	1,07	1,54	2,19
Obrat dlouhodobého majetku	2,28	1,64	1,86	2,67	6,80
Doba obratu zásob	22 (dnů)	21(dnů)	50 (dnů)	27 (dnů)	18 (dnů)
Doba obratu pohledávek	116(dnů)	116(dnů)	117(dnů)	82 (dnů)	64 (dnů)
Doba obratu závazků	96(dnů)	126(dnů)	110(dnů)	78 (dnů)	63(dnů)

Zdroj: vlastní zpracování

U obratu celkových aktiv všeobecně platí pravidlo, že čím větší hodnota obratu aktiv, tím lépe. Její doporučená minimální hranice má hodnotu 1,0. Analyzovaná společnost je mírně nad hraniční hodnotou, z čehož vyplývá, že hodnota aktiv je nízká a společnost ji potřebuje zvýšit. Kladně lze vyhodnotit, že za poslední tři analyzované roky měl obrat celkových aktiv vzrůstající tendenci.

Obrat dlouhodobého majetku je do značné míry ovlivněn mírou odepsaného majetku. Měří efektivní využívání dlouhodobého majetku a kolikrát se dlouhodobý majetek obrátí v tržbách za rok. Hraniční hodnota je jedenkrát obrácený dlouhodobý majetek v tržbách.

Společnost IP SYSTÉM a. s. má dlouhodobý majetek promítnut v tržbách dvojnásobně. S touto hodnotou může být společnost v době pomíjivé krize spokojená.

Doba obratu zásob je ukazatel, který uvádí počet dnů, ve kterých jsou vázány finanční prostředky v zásobách, než dojde k prodeji, resp. jak dlouho jsou oběžná aktiva vázána ve formě zásob. Platí pravidlo, čím méně, tím lépe. Doba u analyzované společnosti je proměnlivá, avšak průměrně za období od roku 2007 do 2011 nabývá hodnot 28 dní. Situace v podniku se zlepší, pokud se obrat zásob bude zvyšovat a doba obratu zásob snižovat. Tak se ale neděje za poslední analyzované dva roky u společnosti IP SYSTÉM a. s.

Doba obratu pohledávek je doba, po kterou se pohledávky mění na finanční prostředky. Doba by měla být co nejkratší, ale v situaci, ve které se společnost nacházela, se doba obratu pohledávek neustále zvětšuje. Zákazníci se v období krize potýkají s platební neschopností, která se zákonitě musí promítnout i v naší analýze.

Doba obratu závazků je opačný jev než doba obratu pohledávek. Je to doba, po kterou společnost splácí své závazky svým věřitelům. A doba se u společnosti IP SYSTÉM a. s. rovněž částečně prodloužila. V roce 2010 se společnost svou platební morálkou dostala až na hranici 126 dnů, v následujícím roce 2011 se tato hodnota začala snižovat a dosáhla hodnoty 96 dnů. Pro finanční rovnováhu společnosti IP SYSTÉM a. s. bychom doporučili prodloužit dobu splatnosti závazků a zkrátit dobu splatnosti pohledávek.

4.5. Analýza hospodářského výsledku

O výsledku hospodaření jsme se dozvěděli z výkazu zisku a ztráty. V něm se zachycují struktury výnosů a nákladů, které se ve značené míře podílejí na tvorbě hospodářského výsledku. V České republice rozlišujeme několik druhů hospodářských výsledků a to:

- a) EBITDA - je hospodářský výsledek před zdaněním, odečtením úroků a odpisů,
- b) EBIT - hospodářský výsledek před zdaněním a odečtením úroků,
- c) EBT - hospodářský výsledek před zdaněním,
- d) EAT - výsledek hospodaření za účetní období.

Kategorie zisku analyzujeme pomocí vzorců (1.22) až (1.25) a výsledky budou zaznamenány níže v tab. 4.6. Výpočty hospodářských výsledků. V grafickém vyjádření na obr. 4.11. Vývoj výnosů, nákladů a hospodářského výsledku za účetní období společnosti IP SYSTÉM a. s. můžeme spatřit vývoj hospodářského výsledku za účetní období v letech 2007–2011. Největší propad byl v roce 2010 na hranici -3.180 tis. Kč. Výnosy a náklady

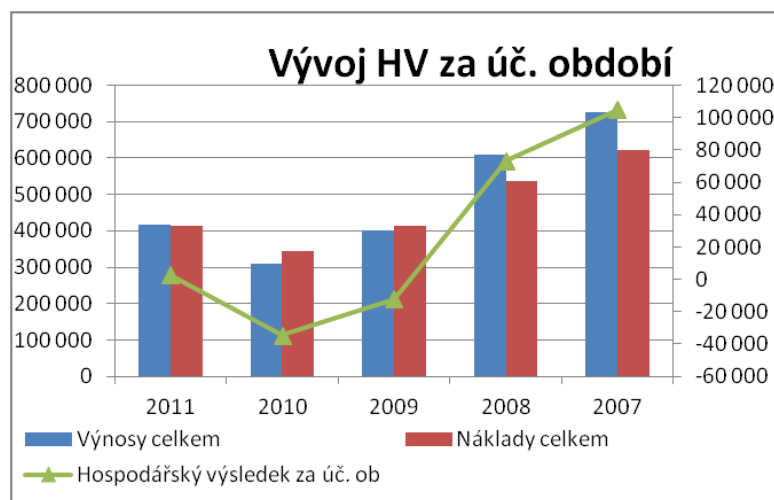
v tomto období byly nejnižší, výnosy něco málo přes 300.000 tis Kč a náklady přes 340.000 tis. Kč.

Tab. 4.6. Výpočty hospodářských výsledků

	2011	2010	2009	2008	2007
EBITDA	28978 tis. Kč	20925tis. Kč	24714 tis. Kč	90408 tis. Kč	127080 tis. Kč
EBIT	7952 tis. Kč	-1841 tis. Kč	1928 tis. Kč	73785 tis. Kč	116293 tis. Kč
EBT	3393 tis. Kč	-6391 tis. Kč	-2989tis. Kč	71283 tis. Kč	113190 tis. Kč
EAT	3393 tis. Kč	-4295 tis. Kč	-3180 tis. Kč	56400tis. Kč	86400 tis. Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Obr. 4.11. Vývoj výnosů, nákladů a hospodářského výsledku za účetní období společnosti IP SYSTÉM a. s.

Zdroj: vlastní zpracování a grafické vyjádření

4.6. Souhrnné indexy hodnocení

Ekonomické procesy podniku jsou velmi na sebe napojené a provázané. Každá byť sebemenší změna se projeví nejen v daném ukazateli, ale následně ovlivní i ostatní ukazatele. Tímto způsobem analýzy můžeme sjednotit dosavadní poznatky o ekonomickém dění v podniku.

4.6.1. Bankrotní modely

Bankrotní modely představují mnoho indexů, které mají za cíl vyjádřit ekonomickou a hlavně finanční situaci analyzované společnosti pomocí jediného výsledku. Bankrotní modely informují uživatele o tom, jak si podnik vede, zda mu hrozí bankrot v několika následujících letech, či nikoli. Podrobněji rozebereme Altmanův model Z-skóre, IN05.

a) Altmanův model Z – Skóre

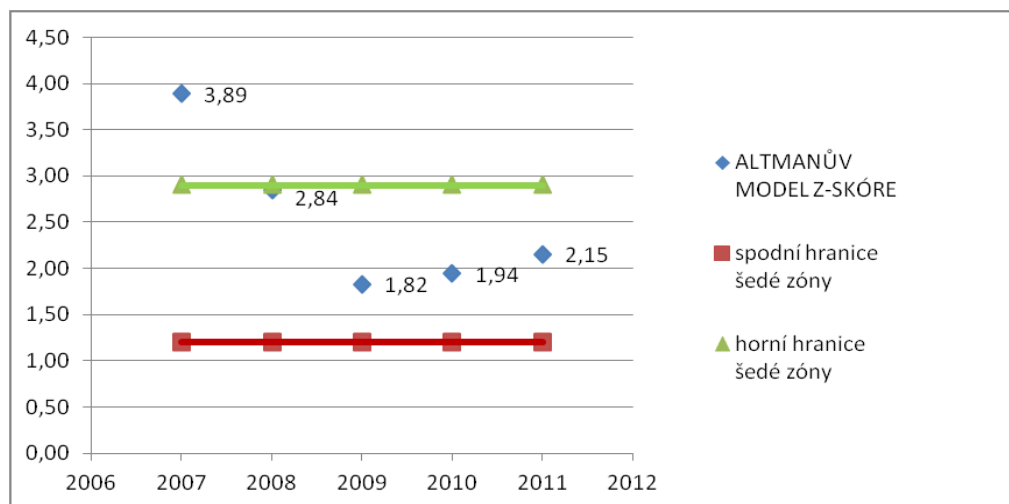
Altmanův model Z-Skóre je model bankrotní. Pomocí vzorce (1.26) dojdeme k výsledku, který nám zhodnotí společnost jako celek. Analyzované období společnosti IP SYSTÉM a. s. se nachází v době finanční krize, která dolehla na české podnikatele roku 2008. Výsledky analýzy ukazují výsledky šetření v tab. 4.7. Altmanův model Z-Skóre na tzv. šedou zónu – neutrální, toto lze také spatřit v grafickém vyjádření na obr. 4.12. Vývoj Altmanova modelu Z-Skóre v čase společnosti IP SYSTÉM a. s. Bonita podniku není ohrožena, ale společnost se musí i nadále starat o splácení svých závazků, neboť nesplacení závazků by mohlo být poté jedním z důvodů, které mohou vést společnost ke krachu.

Tab. 4.7. Altmanův model Z-Skóre

	2011	2010	2009	2008	2007
X1	0,17	0,13	0,10	0,08	0,12
X2	0,48	0,50	0,45	0,45	0,36
X3	0,02	-0,01	0,01	0,19	0,36
X4	0,93	1,01	0,84	0,87	0,60
X5	1,15	1,04	1,02	1,46	2,17
Altmanův model	1,74	1,52	1,45	2,63	3,92

Zdroj: vlastní zpracování

Obr. 4.12. Vývoj Altmanova modelu Z-Skóre v čase pro společnost IP SYSTÉM a. s.

Zdroj: vlastní zpracování a grafické vyjádření

Vzhledem k tomu, že ukazatele X1 byly ve všech prověřovaných letech kladné, je možné říci, že společnost je schopna dostát svých závazků. Čistý pracovní kapitál dosáhl největšího propadu v roce 2008, kde se zastavil na hodnotě 8 %, což činí propad oproti roku 2007 o 9.519 tis. Kč. Ukazatel X2 vyjadřuje rentabilitu vzhledem k čistému hospodářskému výsledku a dosahoval v roce 2010 svého maxima. Ukazatel X3 představuje rentabilitu celkového kapitálu, který vyjadřuje zisk z celkových aktiv investovaných do společnosti. Jak můžeme z výpočtu vyčíst, společnost nedosáhla zisku pouze v jednom období a to v roce 2010. Ukazatel X4 ukazuje zadluženost společnosti. Nejhuře na tom společnost byla v roce 2010, kdy se nejvíce projevila krize a to hospodářským výsledkem ve výši -4.295 tis. Kč. V následujícím roce se společnost dostala opět do zisku ve výši 3.393 tis. Kč. V dalších letech předpokládáme postupný růst. Ukazatele X5 hodnotí tržby k celkovým aktivum. Aby společnost efektivně využívala svůj majetek, musí splnit jednu podmínku: jedna koruna majetku musí být rovna jedné koruně výnosů, tj. tržeb. Z výpočtů je zřejmé, že společnosti se ve všech analyzovaných rocích podařilo tuto podmínku splnit.

Největší vliv na ukazatel Z-Skóre má ukazatel X3, který ukazuje návratnost celkového kapitálu. Od roku 2007 se společnost nachází v šedé zóně, což znamená, že spadá do předurčeného intervalu od 1,2 do 2,9. Je možno konstatovat, na základě provedených výpočtů, že společnost má drobné finanční potíže, které kolísají v čase vlivem finanční krize od roku 2007, kdy hodnota Z-Skóre začala klesat. Pokles mohly způsobit mnohé faktory jako výsledek hospodaření nebo ukazatel zadluženosti.

b) Index IN05

Index IN05 je bankrotním modelem. K výpočtu Indexu IN05 použijeme vzorec (1.27). Výsledky společnosti IP SYSTÉM a. s. jsou zarážející. Společnost v letech 2007 a 2008 byla bonitním podnikem. V roce 2009 až 2011 se však stala podnikem, který netvoří hodnotu a je v bankrotní situaci dle výsledků zaznamenaných v tab. 4.8. Index IN05. V indexu IN05 má velkou váhu hospodářský výsledek. Je pravdou, že analyzovaná společnost v letech 2009 a 2010 byla společností ve ztrátě účetní období, avšak v roce 2011 byla mírně v zisku. Výsledky roku 2011 však nestačí na dobrou bonitu společnosti. Zde by se měla společnost zamyslet a konat tak, aby neskončila v bankrotu. Společnost díky své jedinečné výrobě a opracování železobetonových konstrukcí by si měla najít nové příležitosti a zakázky, kterými by zlepšila svůj hospodářský výsledek.

Tab. 4.8. Index IN05

	2011	2010	2009	2008	2007
IN05	0,56	0,35	0,39	2,15	3,22

Zdroj: vlastní zpracování

c) Index IN95

Index IN95 je bankrotním modelem. K výpočtu Indexu IN95 použijeme vzorec (1.28). Výsledky společnosti IP SYSTÉM a. s. jsou naproti indexu IN05 odlišné v poměru vah jednotlivých vstupních ukazatelů a dat. Výsledky vycházejí převážně za poslední tři analyzované roky v šedé zóně, tedy neutrální. V roce 2007 a 2008 indexy vyšly velice dobře a to na 5,75 a 8,64, což naznačuje vysoký index finančního zdraví společnosti IP SYSTÉM a. s., jak uvádí výpočty v tabulce tab. 4.9. Index IN95.

Tab. 4.9. Index IN95

	2011	2010	2009	2008	2007
IN95	1,58	0,97	1,17	5,75	8,64

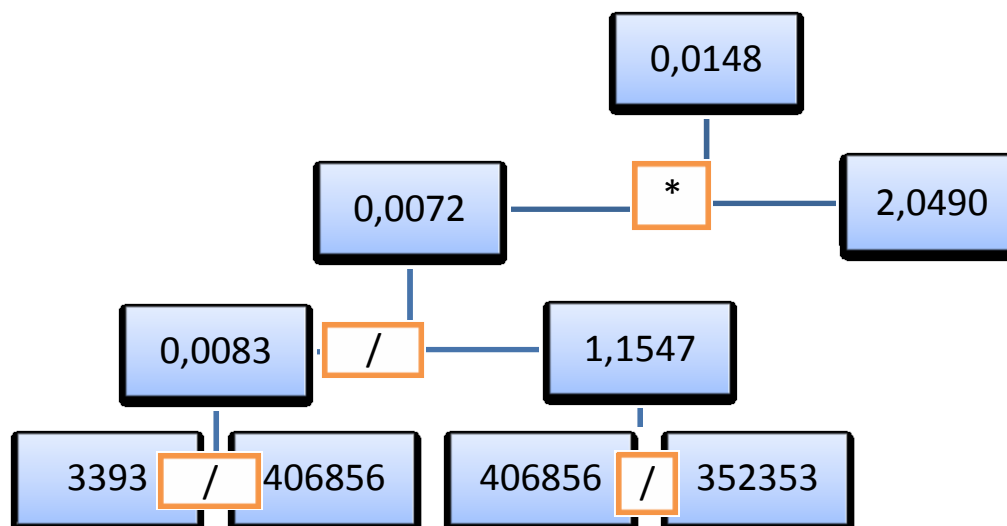
Zdroj: vlastní zpracování

4.6.2. Pyramidová soustava ukazatelů

Du Pont rozklad pro analyzovaný rok 2011 jsme použili vzorce (1.29) – (1.31). Rozklad pomůže identifikovat vlivy, které ovlivňují vrcholový ukazatel rentability vlastního kapitálu. Pomocí rozkladu rozkládáme hlavní vlivy na rentabilitu vlastního kapitálu. Ve vzorci se jedná o multiplikativní vztah mezi dílčími ukazateli, který je jednoduchý a

vystihuje vlivy dílčích ukazatelů na rentabilitu vlastního kapitálu, který je vrcholovým ukazatelem.

Obr. 4.13. Du Pont rozklad pro rok 2011

Zdroj: vlastní zpracování

V tomto rozkladu, jak můžeme vidět na obrázku obr. 4.13. Du Pont rozklad pro rok 2011, jsou znázorněny posloupnosti počítání rentability vlastního kapitálu. Vyjádřením ROE zjistíme, co na rentabilitu má vliv a jaký ukazatel nám „kazí“ výsledek. Na něj se můžeme zaměřit, abychom ho zlepšili. Ukazatelem rentability měříme schopnost společnosti vytvářet nové zdroje. V roce 2011 byla společnost na necelých 2 % rozšíření vloženého kapitálu.

Tab. 4.10. Výpočty Du Pont rozkladu za období 2007–2011

	2011	2010	2009	2008	2007
ROS - rentabilita tržeb	0,0083	-0,0124	-0,0083	0,1000	0,1228
obrat celkových aktiv	1,1547	1,0283	1,0068	1,4557	2,1482
ROA=ROI - rentabilita celkového kapitálu	0,0072	-0,0121	-0,0083	0,687	0,0572
aktiva celkem	2,0500	2,0490	2,1939	2,1949	2,7183
vlastní kapitál					
ROE - rentabilita vlastního kapitálu	0,0148	-0,0248	-0,0181	0,1508	0,1554

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce tab. 4.10. Výpočty Du Pont rozkladu za období 2007–2011 jsou výpočty podle vzorce (1.29)–(1.31) pro ostatní analyzované roky. V minulých letech jsme postupovali v rozšiřování vloženého kapitálu recesním tempem. Od roku 2007 se rozrůstání kapitálu ubíralo spíše opačným směrem - od 15,54 %, tj. vrcholu zhodnocení vloženého kapitálu, přes postupný pokles až na úplné dno, které bylo v roce 2010, kdy se pokles zastavil na -2,48 %.

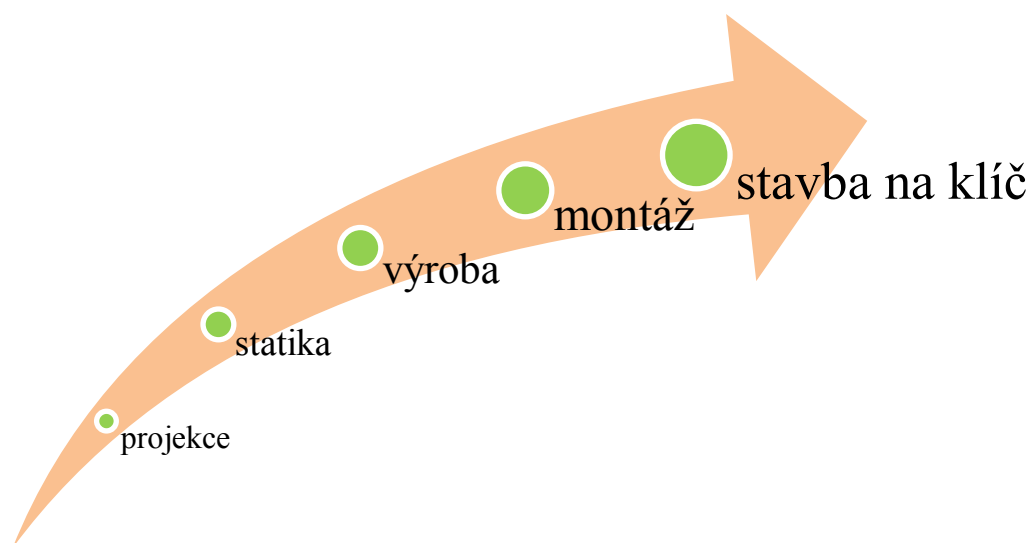
4.7. Srovnání společnosti IP SYSTÉM a. s. s konkurenční společností H.A.N.S. stavby, a. s.

4.7.1. Společnost H.A.N.S. stavby, a. s.

Akciová společnost se sídlem v Praze vznikla začátkem roku 2004. Má mnoho předmětů podnikatelské činnosti - provádění staveb, výroba stavebních hmot a stavebních výrobků, inženýrská činnost v investiční výstavbě, silniční motorová doprava nákladní. Společnost má statutární orgány, představenstvo a dozorčí radu, které čítají vždy tři členy. Základní kapitál činí 2.000.000,- Kč v 10 ks kmenových akcií. Společnost má v evidenci průměrně 80 zaměstnanců.

Důvody pro výběr právě této společnosti byly: podobná historie a vývoj společností a podobný záměr podnikání. Společnost H.A.N.S. stavby, a. s. vznikala a tvořila si svou pověst již od 90. let minulého století. Společnost začala podnikat v montáži prefabrikátů a společnost IP SYSTÉM a. s. začala podnikat v projekci prefabrikátů. Společnosti se postupem času začaly rozrůstat a společnost IP SYSTÉM a. s. již nyní dělá stavby na klíč, naproti tomu společnost H.A.N.S. stavby, a. s. se rozšířila pouze o části: projekce, statika a výroba. Názorně to ukazuje obr. 4.14. Vývoj stavby z prefabrikátů.

Obr. 4.14. Vývoj stavby z prefabrikátů

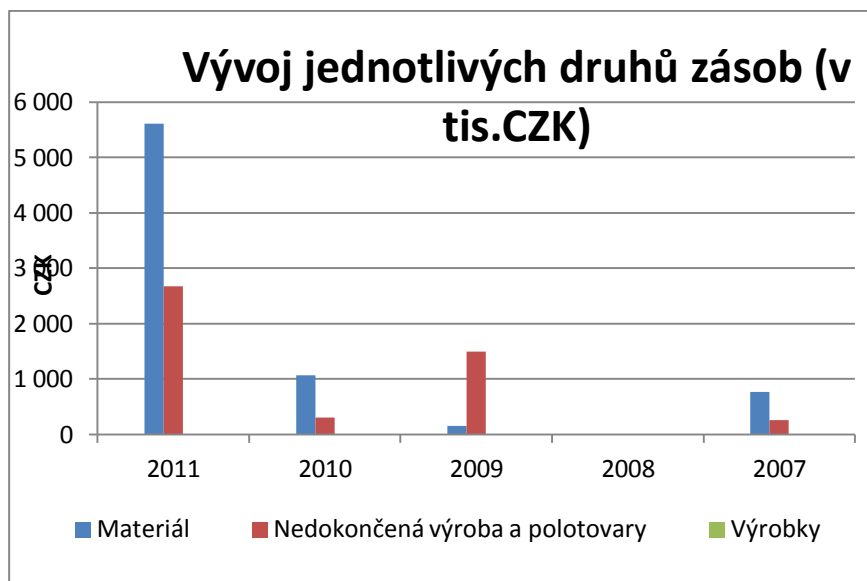

Zdroj: vlastní zpracování

4.7.2. Analýza konkurenční společnosti

Analyzovaly se stejné faktory jako u společnosti IP SYSTÉM a. s., aby se daly porovnat. Začalo se analýzou zásob. Společnosti v analyzovaných letech zvedly markantně zásoby, jak ukazuje obr. 4.15. Vývoj jednotlivých druhů zásob ve společnosti H.A.N.S. stavby, a. s., převážně materiál a nedokončená výroba.

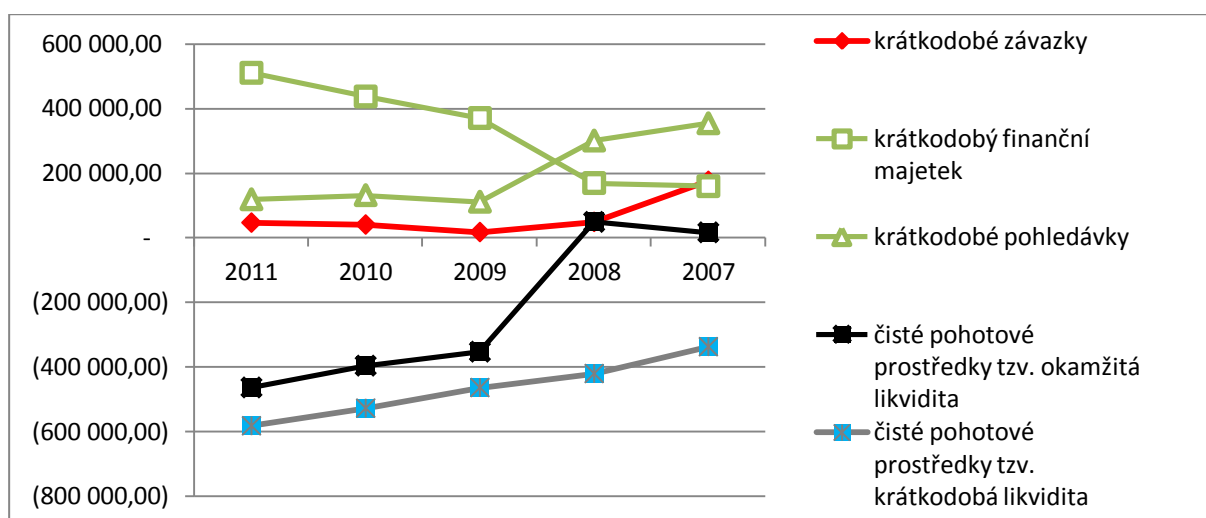
Obr. 4.15. Vývoj jednotlivých druhů zásob ve společnosti H.A.N.S. stavby, a. s.

Zdroj: vlastní zpracování

Analýza čistého pracovního kapitálu je průměrně kolem 88 % a to v průměrné výši 500.000.000,- Kč. Z následujícího obrázku obr. 4.16. Vývoj čistých pohotových prostředků společnosti H.A.N.S. stavby, a. s., lze vyčíst, že konkurent společnosti IP SYSTÉM a. s. je s hrazením krátkodobých závazků na tom velice dobře. Kdyby měla konkurenční společnost okamžitě uhradit všechny své krátkodobé závazky svým krátkodobým finančním majetkem, měla by jen menší potíže v roce 2007 a 2008, ale v následujících letech by společnost své závazky uhradila a ještě by měla přebytek finanční hotovosti.

Obr. 4.16. Vývoj čistých pohotových prostředků společnosti H.A.N.S. stavby, a. s.

Zdroj: vlastní zpracování

V následující tabulce 4.11. Výpočty ukazatelů likvidity společnosti H.A.N.S. stavby, a. s. bude rozebrána likvidita ve všech stupních. Likvidita běžná je po celou analyzovanou dobu nad horní hranicí 2,5. Společnosti se nejlépe dařilo v roce 2009, kdy měla likviditu 29,83. Což znamená, že společnost pokryla krátkodobé závazky skoro 30krát oběžnými aktivy. U likvidity druhého stupně, tzn. pohotové likvidity, konkurenční společnost H.A.N.S. stavby, a. s. kopírovala likviditu běžnou. Společnost opět dosáhla skvělých výsledků výrazně nad horní hranicí, kterou tvořila hodnota 1,5. Rovněž likvidita okamžitá byla na svém vrcholu v roce 2009, kdy byla společnost H.A.N.S. stavby, a. s. okamžitě schopna splácet své krátkodobé závazky a neměla potíže s platební morálkou.

Tab. 4.11. Výpočty ukazatelů likvidity společnosti H.A.N.S. stavby, a. s.

	2011	2010	2009	2008	2007
Běžná likvidita	14,48	14,72	29,83	10,82	2,93
Podíl čistého pracovního kapitálu na oběžných aktivech	0,93	0,93	0,97	0,91	0,66
Pohotová likvidita	13,53	14,01	27,89	9,63	2,92
Okamžitá (hotovostní) likvidita	10,97	10,77	21,45	3,47	0,91

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce, které se budeme věnovat nyní, byly hodnoceny rentability konkurenční společnosti. Rentabilita tržeb má od roku 2007 recesní průběh, jak lze vidět v tab. 4.12 Výpočty rentabilit společnosti H.A.N.S. stavby, a. s., dna se dotkla ve svém minimu 7,2 % v roce 2010, poté začala opět expandovat. Právý opak je rentabilita investovaného kapitálu, kde výsledky ukazují na rychlý expanzivní průběh, který byl způsoben rapidním nárůstem zisku a poklesem dlouhodobých zdrojů za poslední 3 analyzované roky.

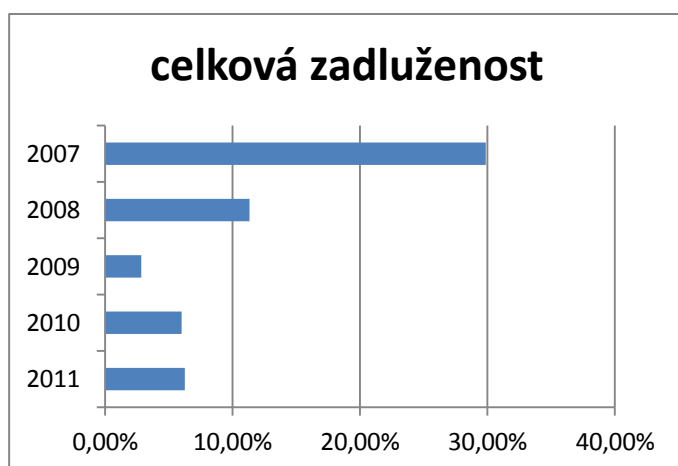
Tab. 4.12. Výpočty rentabilit společnosti H.A.N.S. stavby, a. s.

	2011	2010	2009	2008	2007
Rentabilita tržeb	9,4 %	7,2 %	9,1%	13,0 %	15,0 %
Rentabilita celkového kapitálu	8,1 %	4,5%	1,8 %	22,1 %	30,1 %
Rentabilita vlastního kapitálu	8,6 %	4,8 %	4,9 %	25,0 %	43,4 %
Rentabilita investovaného kapitálu	29462%	6270%	5162%	0,0 %	0,0 %

Zdroj: vlastní zpracování

Celková zadluženost konkurenční společnosti je za poslední 4 roky pod 10 %. S tímto výsledkem konkurenční společnost H.A.N.S. stavby, a. s. je jistě velice spokojená, jak se uvádí v grafickém vyjádření obr. 4.17. Vývoj celkové zadluženosti společnosti v letech 2007 – 2011 H.A.N.S. stavby, a. s.

Obr. 4.17. Vývoj celkové zadluženosti společnosti v letech 2007–2011 H.A.N.S. stavby, a. s.

Zdroj: vlastní zpracování

Míra zadluženosti konkurenta IP SYSTÉM a. s. je v posledních analyzovaných letech pod 7 % a to proto, že společnost má vysoké vlastní jmění v průměru kolem 600.000.000,- Kč. Analýza úrokového krytí je 0 %, protože společnost má za analyzované období velmi nízké, ne-li žádné úroky v důsledku zanedbatelných částek závazků. Vzhledem k tomu, že konkurenční společnost má velké vlastní jmění společnosti, je schopna jím pokrýt dlouhodobý majetek. Postupný vývoj je zaznamenán v tab. 4.13. Výpočty ukazatelů zadluženosti společnosti H.A.N.S. stavby, a. s.

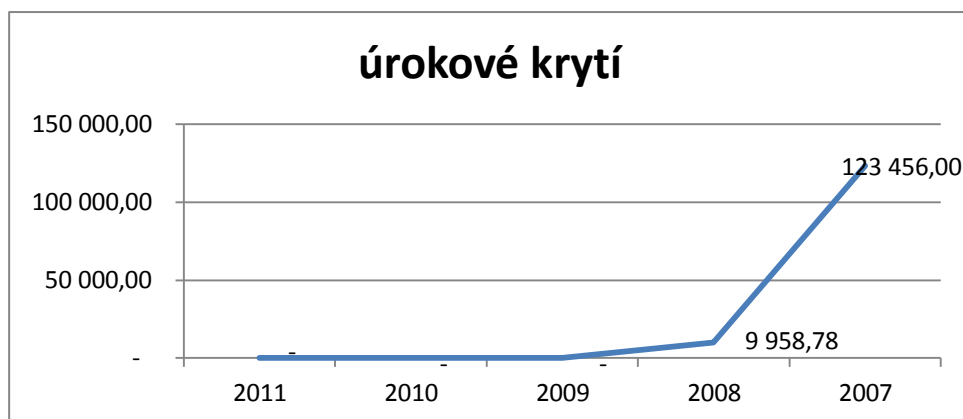
Tab. 4.13. Výpočty ukazatelů zadluženosti společnosti H.A.N.S. stavby, a. s.

	2011	2010	2009	2008	2007
Míra zadluženosti	7 %	6 %	3 %	13 %	43 %
Úrokové zatížení	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Krytí dlouhodobého majetku vlastním kapitálem	955 %	767 %	554 %	455 %	390 %
Krytí dlouhodobého majetku dlouhodobými zdroji	956 %	768 %	555 %	455 %	390 %

Zdroj: vlastní zpracování

Společnost H.A.N.S. stavby, a. s., jak lze vidět v grafickém vyjádření obr. 4.18. Úrokové krytí společnosti H.A.N.S. stavby, a. s., je schopna mnohanásobně zaplatit své úroky z úvěrů. V následujících letech 2009–2011 společnost neplatila žádné úroky.

Obr. 4.18. Úrokové krytí společnosti H.A.N.S. stavby, a. s.

Zdroj: vlastní zpracování

Tato část analýzy byla zaměřená na aktivitu konkurenční společnosti, ze které vyšly závěry zaznamenané v tab. 4.14. Výpočty ukazatelů aktivity společnosti H.A.N.S. stavby, a. s. Zaměříme se na dobu obratu závazků, které jsou průměrně 30 dnů. V tak náročné době finanční krize společnost dokázala své závazky platit řádně a včas svým dodavatelům v řádu jednoho měsíce. Opačným případem byly odběratelé, kteří společnosti své závazky platili v mnohem delším časovém úseku a to 120 dní.

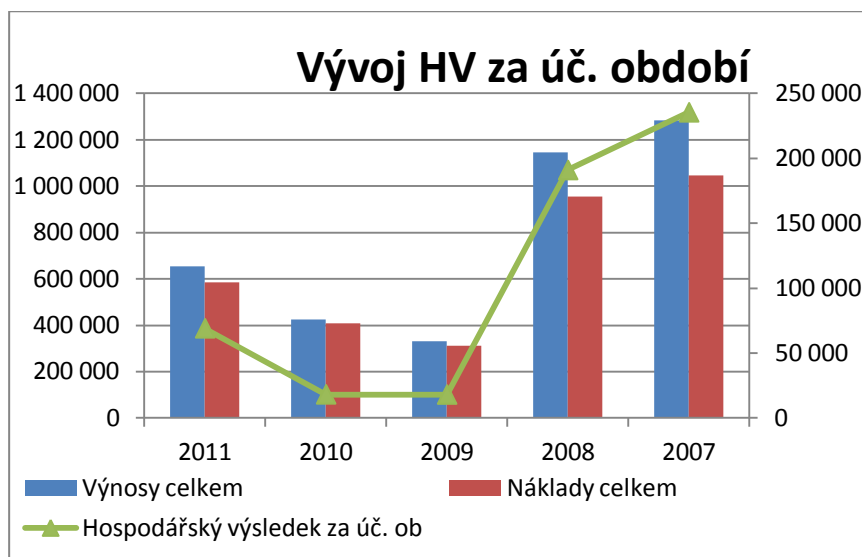
Tab. 4.14. Výpočty ukazatelů aktivity společnosti H.A.N.S. stavby, a. s.

	2011	2010	2009	2008	2007
Obrat celkových aktiv	0,86	0,62	0,52	1,71	2,00
Obrat dlouhodobého majetku	8,72	5,08	2,99	8,77	11,27
Doba obratu zásob	5 (dnů)	1 (dnů)	2 (dnů)	2 (dnů)	0 (dnů)
Doba obratu pohledávek	88(dnů)	137(dnů)	159(dnů)	115(dnů)	103(dnů)
Doba obratu závazků	27 (dnů)	35 (dnů)	20 (dnů)	16 (dnů)	51(dnů)

Zdroj: vlastní zpracování

Společnost H.A.N.S. stavby, a. s. je po celou analyzovanou dobu v zisku, avšak s obrovským propadem mezi roky 2008 a 2009. Důvod radikálního poklesu zisku byla stagnace stavebního průmyslu vlivem nejisté budoucnosti na trhu, který zasáhla ekonomická krize. Podrobný vývoj lze vidět v grafickém vyjádření na obr. 4.19. Vývoj výnosů, nákladů a hospodářského výsledku za účetní období společnosti H.A.N.S. stavby, a. s.

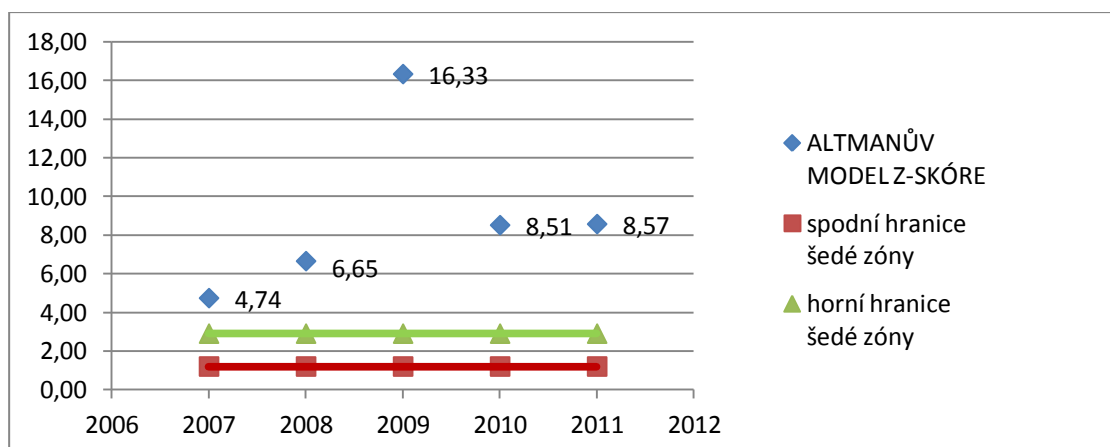
Obr. 4.19. Vývoj výnosů, nákladů a hospodářského výsledku za účetní období společnosti H.A.N.S. stavby, a. s.

Zdroj: vlastní zpracování a grafické vyjádření

Komplexní ukazatel hodnocení společnosti vychází nad horní hranici šedé zóny, což znamená, že společnosti nehrozí riziko bankrotu, ale musí zachovávat životaschopnost podniku a snažit si udržet takovouto pozici i nadále. Nejlepší analyzovaný rok ukazuje grafický náhled obr. 4.19. Vývoj Altmanova modelu Z-Skóre v čase pro společnost H.A.N.S. stavby, a. s., je jím rok 2009.

Obr. 4.19. Vývoj Altmanova modelu Z-Skóre v čase pro společnost H.A.N.S. stavby, a. s.

Zdroj: vlastní zpracování a grafické vyjádření

Společnost H.A.N.S. stavby, a. s. je dle indexu IN05 ve skvělé finanční pozici. Společnost je zdravá, jak ukazují výsledky zaznamenané v tab. 4.15. Index IN05 společnosti

H.A.N.S. stavby, a. s. Zrovna tak i podle indexu IN95 je společnost v dobré finanční pozici, jak lze spatřit v tab. 4.16. Index IN95 společnosti H.A.N.S. stavby, a. s.

Tab. 4.15. Index IN05 společnosti H.A.N.S. stavby, a. s.

	2011	2010	2009	2008	2007
IN05	3,74	3,66	7,48	3,21	2,26

Zdroj: vlastní zpracování

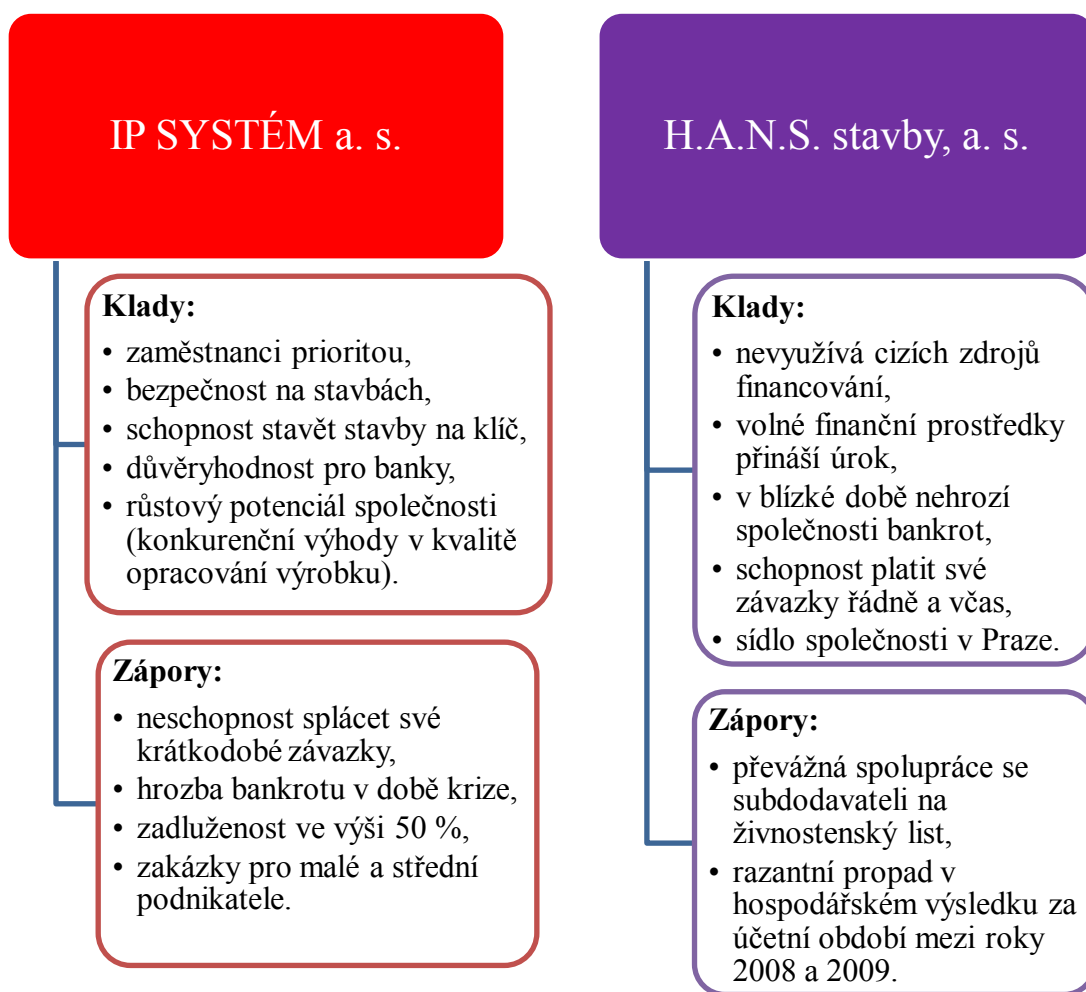
Tab. 4.16. Index IN95 společnosti H.A.N.S. stavby, a. s.

	2011	2010	2009	2008	2007
IN95	6,17	5,82	11,46	1101,68	13585,52

Zdroj: vlastní zpracování

4.7.3. Hodnocení konkurenční společnosti H.A.N.S. stavby, a. s. a její srovnání se společností IP SYSTÉM a. s.

Konkurenční společnost H.A.N.S. stavby, a. s. má lepší ekonomické výsledky ve srovnání s analyzovanou společností IP SYSTÉM a. s. Veškeré ukazatele nasvědčují, že společnost H.A.N.S. stavby, a. s. je kvalitním finančně stabilním podnikem. Srovnání uvedených společností je znázorněno v následujícím schématu:

5. Interpretace výsledků analýzy

5.1. Zhodnocení ukazatelů finanční analýzy společnosti IP SYSTÉM a. s.

V úvodu práce bylo řečeno, že finanční analýza slouží k vyhodnocení ekonomického zdraví společnosti. Po důkladné analýze a vypočítání jednotlivých ukazatelů by se mohlo zdát, že vše bylo již řečeno a zhodnoceno v komentářích každého ukazatele. Přesto je vhodné sumarizovat všechny výsledky analýz společnosti IP SYSTÉM a. s. pro snadnější orientaci a ucelený náhled.

Začali jsme hodnocením podnikatelského okolí, kde jsme analyzovali mimo jiné i konkurenci. Zjistili jsme, že konkurenti na trhu jsou, ale společnost IP SYSTÉM a. s. nemá konkurenci v kvalitě a provedení železobetonových konstrukcí. Dá se konstatovat, že v opracování železobetonových konstrukcí jsou jedničkou na trhu. V interní analýze, která byla zaměřena na průměrné platy zaměstnanců analyzované společnosti, bylo zjištěno, že vyplácí mzdy nad rámec průměrných mezd České republiky a to za účelem motivace zaměstnanců k práci. Společnost zaměstnává kolem 200 zaměstnanců ročně.

Analýza rozdílových ukazatelů neboli čistý pracovní kapitál společnosti IP SYSTÉM a. s. již od roku 2010 tvoří kvalitní finanční polštář pro věřitele. Z toho vyplývá, že má dostatek krátkodobých finančních zdrojů pro placení svých krátkodobých závazků. Společnost si za posledních 5 let počíná tak, aby byla schopna splatit své krátkodobé závazky v relativně krátkém čase, což je dobrá strategie.

Celkové hodnocení poměrových ukazatelů rentability bylo ve svém průběhu velice podobné. Fáze deprese byla nejhorší v roce 2010, kdy se naplno projevila finanční krize.

U poměrových ukazatelů zadluženosti hodnotíme společnost IP SYSTÉM a. s. z mnoha kritérií kladně. Společnost má míru zadluženosti za rok 2011 na 105 %, což je z analytického pohledu přijatelné číslo, jestliže vezmeme v potaz hraniční hodnotu 150 % míry zadlužení. Krytí dlouhodobého majetku vlastním kapitálem je vždy přes 80 % a jeho vývoj u společnosti je expanzivní.

V analyzovaných ukazatelích likvidity je nejhorším ukazatelem okamžitá likvidita, kdy společnost dosahuje v roce 2010 a 2011 sotva 10 až 16 % okamžité splatnosti krátkodobých závazků finančními zdroji společnosti ačkoli minimální hraniční hodnota je 60 %. Společnost na základě ukazatele likvidity není schopna využívat ziskové příležitosti

a není schopna okamžitě platit své závazky. V ostatních likviditách si společnost vedla podprůměrně až průměrně dle stanovených hranic.

Celkové hodnocení ukazatelů aktivity je velice příznivé. Obrat celkových aktiv u analyzované společnosti je na spodní hraniční hodnotě, což je uspokojivé, ne však dobré. Dalšími analyzovanými ukazateli byly doby obratu pohledávek a závazků. Ukazatelé v obou případech kolísali kolem průměrné hodnoty 96 dnů.

Byly provedeny metody komplexního hodnocení společnosti a výsledky korespondovaly s dosavadní analýzou. Zkoumali jsme Altmanův model Z-Skóre, který vyšel převážně v hodnotách tzv. šedé zóny, kdy ke konci roku 2011 se dostal nad rámec horní hraniční hodnoty. Interpretace výsledků jsou potěšující, neboť se společnost stává prosperující. Modely indexů IN05 a IN95 vyšly v posledních třech analyzovaných letech pro společnost neuspokojivé. Index IN05 vykazuje hodnotu, která signalizovala, že společnost se nacházela v bankrotu a to kvůli hodnotě s nejvyšší vahou (EBIT / aktiva). Index IN95 vycházel o něco lépe než hodnota indexu IN05 a to v tzv. šedé zóně.

5.2. Silné a slabé stránky finanční analýzy

Finanční analýza má slabé stránky především ve srovnávání dosažených hodnot ukazatelů s hodnotami doporučenými, což je velice svazující z důvodů možného efektu „škatulkování“. Na výsledky analýzy se nelze dívat individuálně. Analýza nezohledňuje vliv sezónních faktorů, které na spoustu společností jako je i naše analyzovaná společnost, nebere zřetel. Finanční analýza nezohledňuje množství faktorů, které na společnost působí.

Za silné stránky finanční analýzy můžeme považovat podobné rozdělení podniku na analyzované části, které si postupně rozebereme a zhodnotíme. Budeme také vědět, na kterou oblast se zaměřit a zlepšit ji. Můžeme odhalit příležitosti společnosti, které mohou do budoucna ovlivnit podnik jako celek. Finanční analýza hodnotí společnost jako celek v krátkém období jednoho roku. V dlouhém období finanční analýza hodnotí schopnost podniku hradit dlouhodobé závazky a také pohled efektivního fungování podniku jako celku.

5.3. Analýza SWOT

Společnost má několik zásadních silných stránek, které ovlivní její chod do budoucna. První silnou stránkou je její dobré jméno díky kvalitě výrobků v daném oboru již od roku 1991, kdy se začala psát historie společnosti IP SYSTÉM a. s. Druhou silnou stránkou je ekonomická síla společnosti díky nakumulovanému kapitálu ze zisku z minulých let a jejímu

opětovnému vracení do společnosti a investování. Za třetí silnou stránku můžeme považovat, že za společností pevně stojí banky jakožto věřitelé. Vzhledem k postavení společnosti IP SYSTÉM a. s. jsou banky schopny společnosti peněžní prostředky půjčit za jakýchkoli vzájemně výhodných podmínek. Další předností společnosti je velmi racionální chování majitele a též zaměstnanců, kteří za ním stojí v jakékoli situaci. Motivací jim může být včasná výplata mezd a odměn za skvěle odvedenou práci, firemní akce a kulturní programy či benefity. Také stojí za zmínku materiální zabezpečení společnosti, které představuje mnoho modernizovaných strojů, pořízených v posledních letech. Poslední silnou stránkou je rozmanitost v oboru: devět středisek, jež se navzájem doplňují. Analyzovaná IP SYSTÉM a. s. se za posledních pár let rozrostla o oblasti, které insourcovala. Jedná se o mechanizaci, dopravu, oplášťování budov. Společnost IP SYSTÉM a. s. může hrdě prohlásit, že v posledních několika letech již staví stavby na klíč a snaží se proniknout na nové trhy.

Slabou stránkou společnosti, kterou by bylo možné rozvíjet, je zlepšení komunikace mezi zaměstnanci. Neboť vlivem rychlého nárůstu nových středisek, k čemuž společnost IP SYSTÉM a. s. donutila krize, došlo k náboru nových zaměstnanců. V takové situaci se ne vždy kolektiv sladí a doposud si nezvykl na nové prostředí a pracovní morálku. Je zde mnoho nepochopení, ze strany zaměstnanců, pracovních postupů a návyků k práci. Projevují se zde individuální zájmy jednotlivců, které u vedení společnosti způsobily hledání optimální organizační struktury společnosti. S tím také souvisí motivace pracovníků. Zejména vedoucích pracovníků, kteří ve spolupráci s vedením společnosti hledají vyhovující cesty, jak jednat ve prospěch společnosti a kvalitě odvedené práce. Také spolupráce mezi středisky není optimální a ne vždy přívětivá. Jistá míra soutěživosti a nevraživosti mezi středisky vede k boji o cenu a zisk uvnitř podniku. To vše je způsobeno systémem účtování nákladů a výnosů v účetnictví na jednotlivá střediska, která spolu soupeří na úkor vzájemné spolupráce.

Příležitostí analyzované společnosti je posílit svou pozici na trhu a obsadit místa po krachujících či slabých konkurentech, kteří nezvládli ekonomickou krizi v posledních letech, či jí přežili, ale velmi je oslabila. Společnost IP SYSTÉM a. s. vidí příležitost v dalších oborech rozmanitého stavebnického průmyslu a do budoucna by se chtěla rozšířit o další střediska. Společnost realizuje již několik let stavby na klíč a v této oblasti by chtěla zůstat. Vidí to jako svou velkou příležitost, ve které se začíná realizovat.

Hrozby jsou převážně ze strany konkurence a tlaku na ceny. Poslední dobou kvůli krizi klesly počty zakázek, a tím způsobený boj a ně eliminuje zisky. Hrozbou je pokles počtu

a objemu zakázek na trhu, a tudíž následný tlak na pokles cen stavebního díla související s hranicí únosnosti. Vlivem velkého poklesu cen hluboko pod hraniční náklady na stavbu a realizaci zakázky dochází k propouštění zaměstnanců a následnému prohloubení krize. Je to boj o zakázky a přežití. Firmy vezmou zakázku i hluboko pod cenou výrobních nákladů, aby alespoň nějakou práci měly a nebyly v takových ztrátách, kdyby nepracovaly vůbec, ale všechny náklady spojené s leasingy, úvěry, mzdy zaměstnanců atd. by musely i v takovém případě zaplatit. Další hrozbou je zdražování vstupů, především dražší jsou pohonné hmoty. Se zdražováním vstupů úzce souvisí druhotná platební neschopnost. S tím související hrozbou je nepružný trh s pracovní silou a celkový rozvrat stavebního trhu. Hrozby se vyskytují v celosvětovém měřítku a negativně ovlivňují vstup našich firem na zahraniční trhy. Přirozeně každý stát si chrání vlastní národní podniky, které podporuje.

Společnost by se měla zamyslet nad rozvojem příležitostí a využít svůj potenciál k ukořistění další části trhu pro sebe. Zdokonalit služby v oblasti stavby na klíč. IP SYSTÉM a. s. by měla eliminovat slabé stránky, hlavně se zaměřit na práci se zaměstnanci a jejich morálkou a silné stránky si udržet i nadále!

6. Návrhy a doporučení

Z hlediska ustávající ekonomické krize se finanční zdraví společnosti IP SYSTÉM a. s. jeví jako poměrně dobré. V analyzovaných letech nedošlo k žádným neočekávaným výkyvům. K těmto skutečnostem je třeba nalézt hlubší význam a souvztažnost okolností, jak zlepšit současnou situaci společnosti.

6.1. Návrhy cílů společnosti

Cíle společnosti lze dělit do několika oblastí, jako jsou cíle ekonomické, cíle postavení společnosti na trhu, případně cíle majetkové. V předchozích kapitolách jsme analyzovali jak vnitřní, tak vnější okolí podniku. Z analytických částí vyplynuly silné a slabé stránky, příležitosti a rizika. Dále bylo analyzováno vnější okolí podniku, kde byly popsány demografické podmínky, konkurenti a ekonomická situace. Všechny tyto faktory a závěry analýz by nám nyní mohly pomoci formulovat cíle společnosti.

Hlavní cíl společnosti IP SYSTÉM a. s. dle finančního ředitele je přežít krizi, být finančně nezávislou a prosperující společností a tzv. si na sebe vydělat. Rovněž si klade cíl být seriózní společností na trhu a mít čisté svědomí z dobře a kvalitně provedené práce. Ve vztahu k zaměstnancům si vedení společnosti vytyčilo cíl odměňovat zaměstnance včas, výši výdělků nastavit na takovou hranici, aby je motivovala k vyšší kvalitě odvedené práce.

Společnost má velkou konkurenční výhodu z povahy kmenové schopnosti vyrábět takové výrobky, které konkurenti neumí a nemohou vyrobit. Takový výrobek dává specialistovi moc nad zákazníky, protože stejný výrobek mu nedokáže udělat nikdo jiný. Proto by se společnost měla věnovat výrobě prefabrikátů. Je to strategie, kterou může společnost IP SYSTÉM a. s. přeskochit své konkurenty. Nabízené výrobky může nadále zdokonalovat, a tím se stát nedostihnutelným a jedinečným výrobcem. Společnost vyrábí výrobky kompletně na přání zákazníka, a tak se mu dokáže přizpůsobit. Proto by se společnost dala nazvat specializovaným podnikem. Takový specialista může mít nákladovou výhodu, protože své výrobky vyrábí na přání zákazníka na rozdíl od velkovýrobce, který může být za jistých okolností nerentabilní. Společnost se rozhoduje pro zakázky, které jsou požadovány v malém až středním rozsahu, při kterém dosahuje na nákladovou výhodu. Je zde však i riziko, které může způsobit nasycení trhu a společnost IP SYSTÉM a. s. se nemůže přesunout hladce do jiného segmentu trhu. V současné době je však společnost

IP SYSTÉM a. s. jedním ze třech největších dodavatelů železobetonových konstrukcí, avšak z pohledu opracování nemá konkurenci a je nejlepší.

Vize je stručné vyjádření výsledku, který bude dosažen v zájmu zákazníků. Vize společnosti zní: „Být hvězdou ve stavebnickém průmyslu, v oboru stavby na klíč, a to na základě poctivosti ve všech činnostech.“

Poslání společnosti respektuje její historii. Je určena široké veřejnosti nejen zaměstnancům a vedení společnosti, ale všem, kteří mohou mít o společnost zájem. Poslání má směřovat k nějakému konkrétnímu cíli, účelu podnikání. Poslání společnosti IP SYSTÉM a. s. zní: „Projektovat a dodávat kvalitní a dobře opracované železobetonové konstrukce všem zákazníkům na trhu prefabrikovaných výrobků.“

Strategické cíle jsou dlouhodobého charakteru a k definovaným představám společnosti, kde se bude nacházet, čím se bude zabývat, bude k tomu směřovat a chtít cílů dosáhnout. Každý cíl musí být specifikovaný, měřitelný a dosažitelný. Strategický cíl společnosti IP SYSTÉM a. s. je: „Stát se jednou z pěti největších a nejuznávanějších stavebních firem na Moravě v horizontu pěti let.“

6.2. Doporučení společnosti IP SYSTÉM a. s.

Společnosti bylo doporučeno, aby na sobě ještě více zapracovala. K tomuto závěru jsme došli na základě diagnostiky podniku a vypracovaných analýz. Společnost by měla snížit mzdy zaměstnancům kvůli jejich nadprůměrné výši. Společnost by tímto krokem ušetřila finanční náklady a vyřešila by tím mnohé drobné potíže. Tento krok by napomohl ke zvýšení krátkodobého finančního majetku, kterým by mohla pokrýt krátkodobé závazky a zlepšit tím hodnotu ukazatele okamžité likvidity.

Společnost by se měla zamyslet i nad ukazateli rentability. Tady se společnost opět pohybuje v hraničních hodnotách. Společnost nyní dohání finanční ztráty z předchozích let. Tato situace je způsobena tlakem na cenu stavebního díla a bojem o každou zakázku. Analyzovaná společnost by se měla pokusit snížit náklady. Takové řešení je nejúčinnější a lze ho dosáhnout efektivním využíváním materiálu a výhodným nákupem od dodavatelů, kteří zpravidla poskytují výhodné podmínky jak platební, tak cenové.

Vhodným řešením by bylo optimalizovat výsledky ukazatele aktivity, zvaný doba obratu pohledávek. Tento ukazatel by pomohl řešit vzniklé finanční potíže tím, že by snížil dobu obratu pohledávek a s tím spjatý návrat finančních prostředků zpět do společnosti.

Společnost by tím získala rychleji větší finanční prostředky pro okamžitou likviditu. Jedním z donucovacích prostředků společnosti jak předcházet situacím, kdy odběratelé včas neuhradí své závazky, může být vystavování zálohových faktur. Pro řádně platící odběratele by společnost mohla poskytovat slevy, což by pozitivně vedlo odběratele k včasnému placení svých závazků.

Ukazatele, které má společnost relativně v pořádku, jsou ukazatele zadluženosti. Zadluženost společnosti je zhruba 50%. Ukazatele krytí dlouhodobého majetku vlastním kapitálem má společnost IP SYSTÉM a. s. kolem 80 až 90 %. V porovnání s konkurenční společností H.A.N.S. stavby, a. s., u které se zadluženost pohybuje do 10 %, se však společnost IP SYSTÉM a. s. srovnávat nemůže. Společnost H.A.N.S. stavby, a. s. má na trhu jednu velkou výhodu nad analyzovanou společností a to, že podniká v Praze a středních Čechách.

Posledním analyzovaným ukazatelem byly indexy IN05 a IN95. Zmíněné indexy ukázaly, že společnost je ve velmi těžké a složité situaci, kdy jí hrozil bankrot. Pro zlepšení indexů je společnosti IP SYSTÉM a. s. doporučeno zvýšit zisky, potažmo získat nové zakázky v dohledné době. Vzhledem k ekonomické situaci nyní bude velká tíha ležet na bedrech obchodního oddělení společnosti, které má za cíl získat větší podíl na trhu ve stavebnictví.

Pozitivním lze u společnosti IP SYSTÉM a. s. hodnotit investice, které provedly a společnost v posledních analyzovaných letech. Cílem investic byla modernizace výrobních strojů a nákup nového vozového parku. To vše vytváří růstový potenciál společnosti do budoucna, a proto se stává nedostihnutelnou konkurencí.

7. Závěr

Cílem diplomové práce bylo zjistit ekonomické zdraví společnosti v období 2007 – 2011, tedy na počátku a v průběhu hospodářské krize. Pro analýzu byla vybrána společnost IP SYSTÉM a. s., která se zabývá výrobou železobetonových konstrukcí. Cíl byl naplňován pomocí nástrojů finanční analýzy, které otestovaly stav společnosti v analyzovaných letech. Byly použity matematicko-statistické metody pro výpočty charakterizující úroveň zdraví společnosti IP SYSTÉM a. s. Následně bylo provedeno komplexní vyhodnocení výsledků zkoumání finančního zdraví společnosti a byly vytvořeny postupy, návrhy a doporučení ke zlepšení finanční situace.

Teoretická část byla zaměřena na objasnění základních pojmů diagnostického zhodnocení ekonomické situace podniku. Byly nastíněny metodologie finanční analýzy a souhrnného hodnocení podniku. Z druhé kapitoly lze vyčíst, jak moc je důležité a zásadní vnímat fakt, že nelze jednoznačně vyjádřit finanční situaci společnosti. Následně byla představena společnost IP SYSTÉM a. s.

Diagnostiku podniku představuje externí a interní analýza pro zjištění současného stavu společnosti. Pro zjištění ekonomického zdraví byla provedena také finanční analýza. Zde byly zařazeny nejdůležitější ukazatele a to ukazatele tokové, rozdílové, poměrové. Následně byla provedena metoda hodnocení společnosti pomocí souhrnných ukazatelů finanční analýzy. Vyzdvihovány byly bankrotní modely. Společnosti IP SYSTÉM a. s. byla srovnána s jedním z jeho konkurentů v oboru. Společnost H.A.N.S. stavby, a. s. je velice silným konkurentem, kterého by analyzovaná společnost chtěla předstihnout.

Provedení interpretace výsledků napomohlo k návrhům a doporučením společnosti. Sestavení silných a slabých stránek, také příležitostí a hrozeb. Ke konci sledovaného období všechny ukazatele začaly dosahovat příznivějších hodnot. Vyplývá z toho, že se společnost začíná vzpamatovávat z ekonomické krize, a pokud nedojde k neočekávanému zvratu v následujících letech, tak společnost bude i nadále ekonomicky a finančně růst. Následující vývoj společnosti nebudou mít radikální změnu ve vývoji.

Domnívám se, že cíl diplomové práce, který byl formulován v úvodu, byl pomocí všech provedených metod naplněn.

Seznam použité literatury

1. **BURTON, Richard M. a Borge OBEL.** *Strategic organizational diagnosis and design: the dynamics of fit.* 3rd ed. New York : Springer, 2004. page. 445. ISBN 1-4020-7685-1.
2. **DEDOUCHOVÁ, Marcela.** *Strategie podniku.* Praha : C. H. Beck, 2001. str. 256. ISBN: 80-7179-603-4.
3. **DVOŘÁČEK, Jiří a Peter SLUNČÍK.** *Podnik a jeho okolí, jak přežít v konkurenčním prostředí.* Praha : C. H. Beck, 2012. str. 173. ISBN: 978-80-7400-224-3.
4. **FIALOVÁ, Helena.** *Malý ekonomický výkladový slovník.* 8. vydání. Praha : A plus, 2007. str. 208. ISBN 978-80-903804-0-0.
5. **GRASSEOVÁ, M., D. ŘEHÁK a R. DUBEC.** *Analýza podniku v rokou manažera.* 2. vydání. Brno : BizBooks, 2012. str. 325. ISBN 978-80-265-0032-2.
6. **HOLEČKOVÁ, Jaroslava a Rolf GRUNWALD.** *Finanční analýza a plánování podniku.* Praha : EKOPRESS, 2009. str. 318. ISBN 978-80-86929-26-2.
7. **KAŠÍK, Josef, Milan MICHÁLKO a kolektiv.** *Podniková diagnostika.* Ostrava : Tandem, 1998. str. 343. ISBN: 80-902167-4-9.
8. **KISLINGEROVÁ, Eva a kol.** *Manažerské finance.* 3. vydání. Praha : C. H. Beck, 2010. str. 811. ISBN: 978-80-7400-194-9.
9. **KNÁPKOVÁ, Adriana a Drahomíra PAVELKOVÁ.** *Finanční analýza komplexní průvodce s příklady.* Praha : Grada Publishing, 2010. str. 205. ISBN 978-80-247-3349-4.
10. **POLLAK, Harry.** *Jak obnovit životaschopnost upadajících podniků.* 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2003. str. 122. ISBN: 80-7179-803-7.
11. **RUČKOVÁ, Petra.** *Finanční analýza metody, ukazatele, využití v praxi.* 4. rozšířené vydání. Praha : GRADA Publishing, a. s., 2011. str. 144. ISBN 978-80-247-3916-8.
12. **RUČKOVÁ, Petra a Michaela ROUBÍČKOVÁ.** *Finanční management.* 1. vydání. Praha : GRADA Publishing, a. s., 2012. str. 296. ISBN 978-80-247-4047-8.
13. **SYNEK, Miroslav a Eva KISLINGEROVÁ.** *Podniková ekonomika.* 5. přeprac. vyd. Praha : C. H. Beck, 2010. str. 498. ISBN: 978-80-7400-336-3.

14. **SYNEK, Miroslav a kolektiv.** *Manažerská ekonomika*. 5., aktualizované a doplněné vydání. Praha : Grada Publishing, a. s., 2011. str. 480. ISBN 978-80-247-3494-1.
15. **ŠIMAN, Josef a Petr PETERA.** *Financování podnikatelských subjektů teorie pro praxi*. Praha : C. H. Beck, 2010. str. 192. ISBN 978-80-7400-117-8.
16. **WAGNER, Jaroslav.** *Měření výkonnosti. Jak měřit, využívat a vyhodnocovat informace o podnikové výkonnosti*. Praha : Grada publishing a. s., 2009. str. 256. ISBN 978-80-247-2924-4.

Seznam internetových zdrojů

17. ManagementMania's Series of Management . *Managemet mania*. [Online] 2011. [Citace: 2. Duben 2013.] Dostupné z: <https://managementmania.com/cs>. ISSN 2327-3658.
18. Úvodní stránka IP SYSTÉM. *Web IP SYSTÉM*. [Online] 2013. [Citace: 02. Únor 2013.] Dostupné z: <http://www.ipsystem.cz>.
19. **Ministerstvo spravedlnosti.** Justice.cz. [Online] 2013. [Citace: 20. Březen 2013.] Dostupné z: <http://portal.justice.cz/Justice2/Uvod/uvod.aspx>.
20. Český statistický úřad. [Online] 2013. [Citace: 20. Březen 2013.] Dostupné z: <http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/home>.

Seznam doporučené literatury

21. **MARINIČ, Pavel.** *Plánování a tvorba hodnoty firmy*. Praha : Grada Publishing, a. s., 2008. str. 240. ISBN 978-80-247-2432-4.
22. **NYVLTOVÁ, Romana a Pavel MARINIČ.** *Finanční řízení podniku, moderní metody a trendy*. Praha : Grada publishing a. s., 2010. str. 208. ISBN 978-80-247-3158-2.
23. **PETERSON, P. P a J. F. FABOZZI.** *Analysis of financial Statements*. Australia: John Wiley a sons Inc, 2012. page. 332. ISBN 978-1118299982.
24. **ZUZÁK, Roman.** *Strategické řízení podniku*. Praha : Grada Publishing, a. s., 2011. str. 176. ISBN 978-80-247-4008-9.

Seznam zkratek

BOZP – bezpečnost a ochrana zdraví při práci

CZK – česká koruna

ČPK – čistý pracovní kapitál

DHM – dlouhodobý hmotný majetek

DNM – dlouhodobý nehmotný majetek

EAT – čistý zisk – výsledek hospodaření za účetní období

EBIT – čistý zisk před zdaněním a před odečtením úroku

EBITDA – čistý zisk před zdaněním, před odečtením úroku a před odečtením odpisů

EBT – čistý zisk před zdaněním

EUR – euro

HDP – hrubý domácí produkt

IČ – identifikační číslo

IT – informační technologie

KFM – krátkodobý finanční majetek

PO – požární ochrana

ROA = ROI – rentabilita celkového kapitálu

ROCE – rentabilita investovaného kapitálu

ROE – rentabilita vlastního kapitálu

ROS – rentabilita tržeb

Seznam obrázků

Obr. 2.1. Strategický profil okolí

Obr. 2.2. Du Pont rozklad

Obr. 2.3. Základní rámec SWOT analýzy

Obr. 2.4. Vzájemná provázanost a vztahy mezi účetními výkazy

Obr. 4.1. Reálné stavby v letech 2007–2011 v mil. Kč

Obr. 4.2. Vývoj stavební produkce v letech 2005-2012

Obr. 4.3. Myšlenková mapa kultury společnosti

Obr. 4.4. Vývoj průměrných počtu zaměstnanců za rok

Obr. 4.5. Vývoj hrubých průměrných mezd

Obr. 4.6. Vývoj jednotlivých druhů zásob ve společnosti IP SYSTÉM a. s.

Obr. 4.7. Vývoj čistého pracovního kapitálu společnosti IP SYSTÉM a. s.

Obr. 4.8. Vývoj čistých pohotových prostředků IP SYSTÉM a. s.

Obr. 4.9. Vývoj celkové zadluženosti společnosti v letech 2007-2011 IP SYSTÉM a. s.

Obr. 4.10. Úrokové krytí společnosti IP SYSTÉM a. s.

Obr. 4.11. Vývoj výnosů, nákladů a hospodářského výsledku za účetní období společnosti IP SYSTÉM a. s.

Obr. 4.12. Vývoj Altmanova modelu Z-Skóre v čase pro společnost IP SYSTÉM a. s.

Obr. 4.13. Du Pont rozklad pro rok 2011

Obr. 4.14. Vývoj stavby z prefabrikátů

Obr. 4.15. Vývoj jednotlivých druhů zásob ve společnosti H.A.N.S. stavby, a. s.

Obr. 4.16. Vývoj čistých pohotových prostředků společnosti H.A.N.S. stavby, a. s.

Obr. 4.17. Vývoj celkové zadluženosti společnosti v letech 2007–2011 H.A.N.S. stavby, a. s.

Obr. 4.18. Úrokové krytí společnosti H.A.N.S. stavby, a. s.

Obr. 4.19. Vývoj Altmanova modelu Z-Skóre v čase pro společnost H.A.N.S. stavby, a. s.

Seznam tabulek

Tab. 4.1. Indikátory hospodářského vývoje v České republice

Tab. 4.2. Výpočty ukazatelů likvidity

Tab. 4.3. Výpočty rentabilit

Tab. 4.4. Výpočty ukazatelů zadluženosti

Tab. 4.5. Výpočty ukazatelů aktivity

Tab. 4.6. Výpočty hospodářských výsledků

Tab. 4.7. Altmanův model Z-Skóre

Tab. 4.8. Index IN05

Tab. 4.9. Index IN95

Tab. 4.10. Výpočty Du Pont rozkladu za období 2007–2011

Tab. 4.11. Výpočty ukazatelů likvidity společnosti H.A.N.S. stavby, a. s.

Tab. 4.12. Výpočty rentabilit společnosti H.A.N.S. stavby, a. s.

Tab. 4.13. Výpočty ukazatelů zadluženosti společnosti H.A.N.S. stavby, a. s.

Tab. 4.14. Výpočty ukazatelů aktivity společnosti H.A.N.S. stavby, a. s.

Tab. 4.15. Index IN05 společnosti H.A.N.S. stavby, a. s.

Tab. 4.16. Index IN95 společnosti H.A.N.S. stavby, a. s.

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 26. 4. 2013

jméno a příjmení studenta

Seznam příloh

Příloha č. 1 – Propagační materiál společnosti IP SYSTÉM a. s.

Příloha č. 2 – Rozvaha společnosti IP SYSTÉM a. s.

Příloha č. 3 – Výkaz zisků a ztráty společnosti IP SYSTÉM a. s.

Příloha č. 4 – Cash flow společnosti IP SYSTÉM a. s.

Příloha č. 5 – Organizační a řídicí schéma IP SYSTÉM a. s.

Příloha č. 6 – Analýza majetkové struktury společnosti IP SYSTÉM a. s.

Příloha č. 7 – Vývoje vlastnické struktury společnosti IP SYSTÉM a. s.

Příloha č. 8 – Horizontální rozbor rozvahy společnosti IP SYSTÉM a. s. – absolutní změna

Příloha č. 9 – Horizontální rozbor rozvahy společnosti IP SYSTÉM a. s. – relativní změna

Příloha č. 10 – Vývoj likvidity v čase společnosti IP SYSTÉM a. s.

Příloha č. 11 - Rozvaha společnosti H.A.N.S. stavby, a. s.

Příloha č. 12 - Výkaz zisků a ztráty společnosti H.A.N.S. stavby, a. s.